

895.91309

๗13๗๗

5.2

การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องปลายเทียน : จินตนิยายที่ตัวละคร
เดินทางข้ามมิติจากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน

27 ส.ค. 2555

ภาคนี้พนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ.2551

5350147

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ความสำคัญของปัญหา.....	1
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	6
2	ลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องปลายเทียน : จินตนิยายที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติ จากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน.....	7
	แนวคิด.....	7
	แนวคิดหลัก.....	7
	แนวคิดรอง.....	10
	เนื้อเรื่อง.....	11
	ตัวละคร.....	12
	ตัวละครที่ผู้แต่งสร้างเพิ่มเติมจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน.....	13
	ตัวละครเดิมที่มีในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน.....	18
	ตัวละครยุคปัจจุบัน.....	27
	ฉาก.....	31
	ฉากที่บรรยายภาพความงามในโลกวรรณคดี.....	31
	ฉากเวทมนต์คาถาปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติที่ตัวละครในวรรณคดี บันดาลให้เป็น.....	34
	บทสนทนา.....	36
	บทสนทนาของตัวละครจากวรรณคดีไทยที่เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบัน.....	37
	บทสนทนาของตัวละครในยุคปัจจุบัน.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3	ความคิดความเชื่อของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีและ ตัวละครยุคปัจจุบัน.....	43
	ความเชื่อของคนในยุคอดีตผ่านตัวละครที่มาจากวรรณคดี.....	43
	ความเชื่อด้านไสยศาสตร์.....	44
	ความเชื่อด้านฤกษ์ยาม.....	50
	ความเชื่อในเรื่องความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์.....	51
	ความคิดความเชื่อที่แตกต่างกันของตัวละครที่มาจากวรรณคดีและยุคปัจจุบัน.....	53
	ความเชื่อในการแบ่งชนชั้นทางสังคม.....	53
	ความเชื่อในการวางตัวของผู้หญิง.....	56
4	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	60
	สรุปผลการวิจัย.....	60
	ข้อเสนอแนะ.....	62
	บรรณานุกรม.....	63
	ประวัติผู้วิจัย.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วรรณคดีเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนในสังคมมานับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากวรรณคดีได้สะท้อนให้เห็นถึงสังคม วัฒนธรรม และความคิดความเชื่อของคนในสมัยนั้น รศ.ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2544:11) กล่าวว่า “วรรณคดีเป็นรากฐานวัฒนธรรมที่แข็งแกร่งของสังคมไทย เป็นแหล่งสะสมภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และเป็นสิ่งสุนทรีย์ที่แสดงความประณีตละเอียดอ่อนทางอารมณ์ของมนุษย์” แต่ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ได้ละเลยงานวรรณคดีและหันไปสนใจงานวรรณกรรมปัจจุบันมากขึ้น เนื่องจากงานวรรณกรรมมีความหลากหลายและเป็นงานเขียนที่ผู้อ่านส่วนใหญ่เห็นว่าใกล้เคียงกับวิถีชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน จึงเป็นที่เกรงว่าคนรุ่นใหม่จะไม่รู้จักงานวรรณคดี

หากกล่าวถึงวรรณคดีสักหนึ่งเรื่อง คนส่วนใหญ่จะนึกถึงวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้าง-ขุนแผน พรทิพา จุลสุคนธ์ (2546:3) กล่าวว่า “เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณคดีชั้นเยี่ยม มีความไพเราะทั้งในด้านถ้อยคำและลีลาการแต่ง เป็นวรรณคดีมรดกที่ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็นยอดหนังสือประเภทกลอนเสภา เป็นเรื่องที่สะท้อนให้เห็นลักษณะชีวิตจิตใจของคนไทยในสมัยอยุธยาตอนปลายจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ลักษณะพิเศษของวรรณคดีเรื่องนี้เป็นเรื่องชีวิตสามัญชนของคนไทยอย่างแท้จริง ที่มีเค้าความจริงของคนในยุคสมัยนั้นด้วยถ้อยคำภาษาที่จับใจ”

ขุนช้างขุนแผนเป็นมุขปาฐะที่เล่าต่อกันมาปากต่อปากตั้งแต่สมัยอยุธยา และมีการรวบรวมบทเสภาขุนช้างขุนแผนในสมัยสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเป็นครั้งแรก โดยพระองค์ทรงให้กวีมาช่วยกันแต่งเรื่องขุนช้างขุนแผน จึงกล่าวได้ว่า แม้ว่าตามเนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องที่เกิดในสมัยอยุธยา และอาจมีบางส่วนของบทเสภาที่กวีอาจจะนำบทเสภาในสมัยก่อนที่ตนได้รับรู้มาผสมผสานกับสิ่งที่ตนต้องแต่งถวายสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยด้วย แต่กวีก็ต้องนำสภาพสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมในยุคสมัยที่กวีอยู่มาเป็นสิ่งสำคัญในการเขียนงานของตน ดังนั้นจึงมีผู้กล่าวว่า เรื่องขุนช้างขุนแผนแม้ว่าจะเป็นเนื้อเรื่องสมัยอยุธยา แต่สภาพสังคมวัฒนธรรมก็คือในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั่นเอง

จิรณทิพย์ วิมุติสุข (2550:13) กล่าวว่า รองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงวันิตา ดิถียนต์ หรือ แก้วแก้ว เห็นถึงคุณค่าของวรรณคดีไทย จึงไม่ละเลยที่จะนำงานวรรณคดีมาเป็นส่วนหนึ่งในงานวรรณกรรมปัจจุบัน จนเกิดเป็นนวนิยายหลายเรื่อง เช่น แก้วราหู นางทิพย์ มนตรา นุ่มทิพย์ นาคราช เรือนมยุรา อมตะ ดอกแก้วกระเบปหนึ่ง ทางเทวดา ทางเทวาวาด ปลายเทียน พิมมาลา และ เรือนนพเก้า เป็นต้น

แก้วแก้ว เรือนนวนิยายกลุ่มนี้ว่า “จินตนิยาย” ดังปรากฏในบทสัมภาษณ์เรื่อง “ถอดรหัสความคิดแก้วแก้ว” ที่สัมภาษณ์โดย พวงแก้ว อภิรัตน์กุล แก้วแก้วได้ให้สัมภาษณ์ว่า “การสร้างจินตนิยายทำได้ไม่มีขอบเขตจำกัด ถึงเป็นไปไม่ได้ในชีวิตประจำวันก็อาจเป็นจริงได้ในอีกมิติหนึ่ง หรืออย่างน้อยก็สามารถชักนำผู้อ่านให้เชื่อหรือคล้อยตามทั้งที่ยังพิสูจน์ไม่ได้... จินตนิยายมีแวดวงค่อนข้างแคบในตลาดหนังสือ ถึงเขียนได้ก็ไม่รู้จะไปลงที่ไหน จนกระทั่งเรียนจบทำงานก็เริ่มด้วย “แก้วราหู” ส่งไปลงใน สกุลไทย ใช้นามปากกา แก้วแก้ว เพื่อไม่ให้ซ้ำกับ ว.วินิจฉัยกุล ที่ลงเรื่อง “ไร้เสนหา” กับ “เพลงพรม” อยู่แล้ว”

ทั้งนี้ แก้วแก้วได้เขียนไว้ใน “เบื้องหลังปลายเทียน” กล่าวถึงแรงบันดาลใจที่ทำให้เขียนจินตนิยายเรื่อง ปลายเทียน ว่า

“นวนิยายเรื่องนี้มีรูปแบบและเนื้อหาแตกต่างไปจากเรื่องก่อนๆ ที่เคยเขียนมา เพราะเป็นการผสมผสานวิธีการบรรยายเรื่องแบบนวนิยายกับบทเสภา สลับกันตลอดเรื่อง ด้วยการนำบทเสภามาเป็นวิธีการพูดของตัวละครสำคัญหลายตัว

เรื่องนี้มีแรงบันดาลใจมาจากความคิดว่าหนุ่มสาวรุ่นใหม่โดยเฉพาะเยาวชนไทยมักห่างเหินวรรณคดีไทยอันเป็นสมบัติของชาติ เยาวชนผู้รักการอ่าน ในปัจจุบันมีอยู่ไม่กี่คนกลับไปหลงใหลการ์ตูนของต่างประเทศมากกว่าวรรณคดีไทย สนใจเรียนรู้วัฒนธรรมทางภาษาที่แทรกอยู่ในวรรณคดี ผู้เขียนจึงตั้งปณิธาน-วิสัยทัศน์ ว่าทำอย่างไรคนกลุ่มนี้จึงจะหันกลับมาสนใจวรรณคดีโดยไม่รู้สึกง่วงหลับเสียกลางคัน เหมือนพวกเขาจะรู้สึกกันในห้องเรียน

คำตอบก็ออกมาเป็นนวนิยายเรื่อง ‘ปลายเทียน’ อย่างที่เห็นกันนี้ คือการสร้างนวนิยายปัจจุบันให้มีส่วนผสมของเสภาในอดีต

วิธีของผู้เขียนคือหยิบตัวละครทั้งที่มี และไม่มี (แต่มีแรงบันดาลใจ) มาจากวรรณคดี “ขุนช้างขุนแผน” แต่งเป็นเนื้อเรื่องใหม่แทรกเข้าไป ปนเข้ากับยุคปัจจุบัน ไม่ได้ต้องการพาผู้อ่านกลับเข้าไปในอดีตอย่างการเขียนเรื่องย้อนยุค แต่เอาตัวละครจากอีกยุคหนึ่ง (ในเรื่องเรียกว่าอีกมิติหนึ่งเพื่อมิให้สับสนกับนิยายอิงประวัติศาสตร์) มาโลดเล่นแสดงบทบาท อยู่ในช่วงเวลาปัจจุบัน”

การศึกษานวนิยายเรื่อง ปลายเทียน จะช่วยให้วรรณคดีไทยกลับมาเป็นที่นิยมอีกครั้ง เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า ผู้แต่งได้นำความบางตอนจากเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน มาเป็นเค้าโครงเรื่องปลายเทียน และ ผู้แต่งได้นำตัวละครจากวรรณคดีก้าวข้ามมิติออกมาสู่ยุคปัจจุบัน จึงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะความเหมือนและความแตกต่างของสังคมและวัฒนธรรมทั้งสองยุค ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องปลายเทียน ตามองค์ประกอบของนวนิยาย ได้แก่ แนวคิด โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก ภาษา รวมทั้งความคิด ความเชื่อของตัวละครทั้งสองยุค

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของนวนิยาย

รศ.สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543:171-196) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของนวนิยาย สรุปได้ว่า นวนิยายมีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1.1.1 แนวคิด คือ จุดมุ่งหมายหรือสารที่ผู้แต่งจะต้องการสื่อให้ผู้อื่นทราบ ซึ่งในนวนิยายสามารถมีแนวคิดได้หลายแนว ดังนั้นแนวคิดในนวนิยายจึงแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ แนวคิดหลักและแนวคิดรอง
- 1.1.2 โครงเรื่อง คือ เค้าโครงเรื่องที่ผู้แต่งได้ให้ตัวละครมาแสดงพฤติกรรมตามท้องเรื่องได้หลายตัว และมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครแต่ละตัวตามสถานที่ต่างๆ ได้หลายเหตุการณ์
- 1.1.3 ตัวละคร คือ บุคคลที่แต่งสมมติขึ้นมาเพื่อให้กระทำพฤติกรรมใน

เรื่อง คือ ผู้มีบทบาทในเรื่องหรือเป็นผู้ทำให้เรื่องดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ตัวละครดังกล่าวมิได้หมายถึงมนุษย์เพียงเท่านั้น หากแต่รวมถึงพวกสัตว์ พืช และสิ่งของด้วย

1.1.4 ฉาก คือ เวลาและสถานที่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่บอกให้ผู้อ่านรู้ว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ที่ไหน ที่นั้นมีลักษณะอย่างไร ผู้แต่งจึงควรมีความรู้หรือประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคมวิทยาฯลฯพอสมควร เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างให้ถูกต้องสมจริง สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่อง

1.1.5 บทสนทนา คือ คำพูดที่ตัวละครใช้ได้ต่อกันในเรื่อง บทสนทนาที่ดีต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตัวละคร ต้องสอดคล้องกับบรรยากาศในเรื่องและที่สำคัญต้องมีลักษณะสมจริง คือ มีคำพูดที่เหมือนกับบุคคลในชีวิตจริงใช้พูดกัน

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดความเชื่อของตัวละคร

เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์ (2517:161-201) ได้กล่าวถึงความเชื่อในเรื่องขุนช้างขุนแผนว่ามีอยู่มากแทบจะมีตลอดทั้งเรื่อง ทั้งนี้เป็นความเชื่อที่แฝงไว้ด้วยความกลัว จึงทำให้เกิดการพึ่งไสยศาสตร์ในการแก้ปัญหาและเพิ่มความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิต ซึ่งการใช้ไสยศาสตร์นั้นเป็นการใช้เวทมนตร์คาถาเพื่อการต่อสู้ป้องกันตัว การดูฤกษ์ยามยามดี หรือการทำเสน่ห์

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. รัชนิกร รัชตรัตระกุล (2549:บทคัดย่อ) ศึกษา “การวิเคราะห์ฉากในจินตนิยายของแก้วแก้ว” โดยเลือกจินตนิยายของแก้วแก้วที่ใช้ฉากดินแดนที่ไม่จริงและดินแดนสมมติจำนวน 13 เรื่อง คือนางทิพย์ หนูมทิพย์ ปลายเทียน อมตะ เรือนมยุรา เรือนนพเก้า ดอกแก้วกระบุหนิง นาคราช ปางก่อน แก้วราหู มนตรา จอมนาง และนิรมิต รัชนิกรพบว่า ฉากในจินตนิยายของแก้วแก้ว 13 เรื่องแบ่งตามที่มาของฉากได้ 4 ประเภท คือฉากที่มาจากสถานที่จริง ฉากที่มาจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ฉากที่มาจากความเชื่อเรื่องนรก-สวรรค์ และฉากที่มาจากวรรณคดี

ฉากใน จินตนิยายมีที่มาที่หลากหลาย ก็เพื่อให้ฉากในจินตนิยายเป็นฉากพิเศษ เป็นดินแดนในความฝัน สอดคล้องกับเรื่องของจินตนิยายที่เป็นเรื่องราวของ จินตนาการ

2. จีรณัทย์ วิมุตติสุข (2550:บทคัดย่อ) ศึกษา “การใช้วรรณคดีไทยและวรรณกรรมพื้นบ้านในนวนิยายของแก้วเก้า” โดยศึกษาวิเคราะห์นวนิยายของแก้วเก้าที่ปรากฏ อิทธิพลจากวรรณคดีไทยและวรรณกรรมพื้นบ้าน จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ แก้วราหู นางทิพย์ มนต์รา หนูมทิพย์ นาคราช เรือนมยุรา อมตะ เรือนนพเก้า ดอกแก้วการะนุหนิง ปลายเทียน พิมมาลา ทางเทวดา และทางเทवाद ผู้วิจัยพบว่านวนิยายของแก้วเก้ามีลักษณะเป็นจินตนิยายที่ผสมผสานกับเหตุการณ์ในโลกปัจจุบันได้อย่างกลมกลืน
3. พรณทิภา จินกลับ (2551:บทคัดย่อ) ศึกษา “การวิเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา” โดยศึกษาจากกลวิธีการดำเนินเรื่องและองค์ประกอบของ นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ทั้งหมด 12 เรื่อง ได้แก่ ทวิภพ หุบเขากินคน จากฝัน...สู่นิรันดร์ เรือนมยุรา อติตา ต่างเวลา บ่วงบรรจถรณ์ บารมีพระแม่ป๋อง ปกพื้นธรณี นิราศสองภพ รัตตมณี สาวหลงยุค 2309 ย้อนรบภพรัก จากการศึกษพบว่าโครงเรื่องจะมีความขัดแย้งเมื่อตัวละครได้เดินทางข้ามมิติจากเวลาหนึ่งสู่อีกเวลาหนึ่ง และมีความแตกต่างของตัวละคร ฉาก บทสนทนา เมื่อตัวละครมีการเดินทางข้ามจากมิติหนึ่งมาสู่อีกมิติหนึ่ง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่อง ปลายเทียน ที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติ มาจากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์ความคิด ความเชื่อ ของตัวละครในวรรณคดีและตัวละครในยุคปัจจุบัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง ปลายเทียน ทำให้เข้าใจลักษณะเด่นและ ลักษณะเฉพาะของจินตนิยายที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน อันจะนำไปสู่แนวทางในการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

วรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน

นวนิยายเรื่องปลายเทียน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. วิเคราะห์นวนิยายเรื่องปลายเทียน ตามองค์ประกอบของนวนิยาย
2. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของนวนิยายที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติจากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน
3. วิเคราะห์ความคิดความเชื่อของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติจากวรรณคดีซึ่งเป็นตัวแทนของคนในยุคสมัยก่อน และเปรียบเทียบความคิดความเชื่อของคนยุคสมัยก่อนและยุคปัจจุบัน
4. สรุปผลและนำเสนอผลการศึกษา

บทที่ 2

ลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องปลายเทียน : จินตนิยายที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติ จากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน

นวนิยายเรื่องปลายเทียน เป็นนวนิยายที่ผู้แต่งให้ตัวละครบางตัวเดินทางข้ามมิติ จากวรรณคดีมาสู่ยุคปัจจุบัน ตัวละครที่เดินทางมาจากวรรณคดีซึ่งเป็นยุคสมัยก่อนย่อม มีลักษณะที่แตกต่างจากคนในยุคสมัยปัจจุบัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวละครที่เดินทางข้ามมิติ ในเรื่องปลายเทียนเป็นตัวละครที่เดินทางมาจากวรรณคดีบทเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งเป็น วรรณคดีมรดกเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งของไทย ก็ยังทำให้นวนิยายเรื่องนี้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ว่าเรื่องปลายเทียนจะมีลักษณะเด่นประการใดบ้างทั้ง แนวคิด เนื้อเรื่อง ตัวละคร ฉาก และ บทสนทนา

1. แนวคิด

สายทิพย์ นุกุณกิจ (2543:185) ได้ให้ความหมายของ แนวคิด ในนวนิยาย หมายถึงสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ แต่ด้วยเหตุที่นวนิยายมีขนาดยาวกว่าเรื่องสั้นมาก นวนิยายจึงมีจุดที่จะให้แง่คิดแก่ผู้อ่านได้หลายจุด ต่างไปจากเรื่องสั้นที่มีเพียงจุดเดียว มีแนวคิดที่จะเสนอให้ผู้อ่านได้ทราบหลายแนว

เมื่อวิเคราะห์นวนิยายเรื่องปลายเทียน จะเห็นแนวคิดที่ผู้แต่งต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้ทราบ ทั้งแนวคิดหลัก^๗ และแนวคิดรอง ดังนี้

แนวคิดหลัก คือ ความแตกต่างของโลกในยุคปัจจุบันกับโลกในอดีต

แนวคิดรอง คือ ความจงรักภักดีของตัวละครที่เดินทางมาจากวรรณคดี

แนวคิดหลัก

แนวคิดหลักของนวนิยายเรื่องปลายเทียน แก้วเก้าเสนอให้เห็นถึงความแตกต่างของยุคสมัยระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ที่ทั้งสองยุคมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งด้าน ภาษา จริตประเพณี และความเชื่อ ซึ่งผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดผ่านตัวละครทั้งสองยุค ความแตกต่างกันของภาษาที่ใช้จากตัวละครที่มาจากวรรณคดีพูดเป็นบทเสภา ทำให้ตัวละครที่เป็นคนในยุคปัจจุบันฟังแล้วไม่เข้าใจ ดังจะเห็นได้จากตอนที่เพชรกล้าพูดกับเกาลัด เกาลัดรู้สึกว่คำพูดของเพชรกล้าที่เป็นบทหรือกรองเข้าใจยาก ดังนี้

"พี่น้องกะฉันไปเรียนต่อที่อเมริกา แต่เจอไอเอ็มเอฟเข้าพ่อเลยเรียกกลับมาหมด ตอนนี่ก็ไม่ว่าจะทำอะไรดี คุณรู้จักมั๊ยไอเอ็มเอฟ น้ากลัวไม่รู้จักโลกคุณกับโลกฉันมันคนละมิติกัน วันๆคุณคงไม่ต้องมีปัญหว่าแบงค์เจอปัญหา NPL แล้วจะฟ้องคุณล้มละลาย...ฉันนี่ก็ไม่ออกว่า คนอย่างขุนแผนต้องควักกระเป๋าชื้อข้าวกิน"

การเอ่ยชื่อประโยคสุดท้ายทำให้เพชรล้าไหวตัวน้อยๆ เหมือนมีสิ่งมากระทบใจเขาตอบเสียงหัวลึก

"แม่ทัพขุนแผนแสนสุขโข

บ้านช่องก็อำเภอสมร

เมียใหญ่่น้อยนุ่มกัมประณมกร

ไม่เดือดร้อนอาหารเรื่องคาวหวาน

พอถึงปีรับเบ็ญหัดพระราชทาน

บริวารชุมนุมทั้งหนุ่มสาว

ทั้งลูกสักพันงานทาสไพร่บ่าว

สำราญราชมงคลตั้งเป็นต่างกรม"

เกาลัดฟังถ้อยคำออกบ้างไม่ออกบ้าง ไม่ออกเสียมากกว่าออก...

แต่หล่อน จับได้จากน้ำเสียงนั้นว่ามีความไม่ชอบใจ คล้ายประชดประชันอะไร

สักอย่าง เมื่อเขาเอ่ยถึงพระเอกวรรณคดีคนนั้น

หล่อนนึกเสียดาย...ถ้าหากหักให้เขาพูดอย่างคนธรรมดา คงสื่อสารกัน

ได้ง่ายกว่านี้ ดีกว่าหล่อนจะต้องตั้งหน้าตั้งตาจับความรู้สึกในน้ำเสียง แต่ฟัง

ภาษาไทยของเขาไม่ออก...ราวกับภาษาของมนุษย์ต่างดาว

(ปลายเทียน.2544:78-79)

จะเห็นได้ว่าคนทั้งสองยุคมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน คนในยุคปัจจุบันจะพูดแบบปกติทั่วไปและภาษาที่ใช้มีอิทธิพลของภาษาต่างประเทศบ้าง เนื่องจากสังคมมีความก้าวหน้ามีการติดต่อกับนานาประเทศ ดังนั้นภาษาจึงเกิดการเปลี่ยนแปลง ส่วนคนที่เดินทางมาจากอดีตจะพูดเป็นบทเลก้า ที่มีคำคล้องจองกัน และมีคำศัพท์ที่คนในยุคปัจจุบันอาจไม่เข้าใจ เช่น "ประณม" หมายถึง การน้อมไหว้, "เบ็ญหัด" หมายถึง เงินที่มีการกำหนดจ่ายเป็นรายปีให้แก่ทหารที่ออก

ประจำการ ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือนตามข้อบังคับของกระทรวงกลาโหม และ “เลก” หมายถึง ชายฉกรรจ์, พลเมืองชั้นสามัญ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างของ จารีตประเพณี และความเชื่อ ดังนี้

“คุณยอมแฉ่งใจ” เพชรกล้ามองหน้าอีกฝ่ายก่อนตอบด้วยเสียงราบเรียบ

“แม่เจ้าหาใช่ไพร่เช่นคุณ อย่าได้พึงหมาย”

... “ทำไมมาเรียกผมว่าไพร่ คำนี้แรงมากนะ คุณไม่มีสิทธิ์มาเหยียดหยามผม”

“ไพร่...” เพชรกล้าพยายามนึกทบทวน เหมือนหาถ้อยคำ “เราต่างเป็นไพร่เช่นกัน”

“ผมไม่รู้ว่าคุณหมายความว่าอย่างไร ถ้าคุณอยู่ในมิติของผมคุณต้องเข้าใจความเป็นอยู่ของเรา คุณจะยึดความเป็นอยู่อย่างในโลกของคุณอีกไม่ได้ ขึ้นคุณพูดกับใครต่อใครตามใจชอบคุณ เจอคนไม่ยอมฟัง คุณโดนต่อเย้ยปากแน่” .

.....

“อย่าแะเชื่อน” เป็นคำเตือนสั้นๆ ยังคงหนักแน่นเหมือนเดิม “แม่เจ้าใช่ไพร่สามัญไม่ หากคิดล่วงเกินนาง เราจักบันหัวเจ้า...จงเข้าใจ”

(ปลายเทียน.2544:134-135)

จากข้างต้น แสดงถึงความแตกต่างของจารีตประเพณีของคนทั้งสองยุคในการแบ่งชนชั้น ซึ่งคนในปัจจุบันถือว่าทุกคนในสังคมมีสิทธิเท่าเทียมกัน แต่คนสมัยก่อนยังคงยึดติดกับระบบนายกับบ่าว

จากแนวคิดหลักที่ได้กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าคนในอดีตและยุคปัจจุบันต้องพยายามทำความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างมาก เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดความแตกต่างในการดำรงชีวิต ดังนั้นตัวละครในอดีตจึงต้องปรับตัวเป็นอย่างมากเพื่อให้สามารถให้ชีวิตร่วมกับคนในยุคปัจจุบันได้ และคนยุคปัจจุบันต้องพยายามทำความเข้าใจความเป็นอยู่ของคนในอดีตด้วยเช่นกัน

แนวคิดตรง

แก้วแก้วได้ใช้ตัวละครจากวรรณคดีมาเป็นผู้ถ่ายทอดแนวคิดตรง ในเรื่องความจงรักภักดี ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนได้ปฏิบัติและยึดถือมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะการแสดง ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ดังนี้

"เราคือขุนแผนแสนสะท้าน

รับโองการสมเด็จพระพันวษา

ให้ตามตัวนางเชลยลानนา

กลับสู่อยุธยาธานี..."

(ปลายเทียน.2544:371)

"อย่าโอหังทะนงองอาจนัก

สัญญาตีความลงปักษ์จึงรู้ได้

เรานั้นหน้าที่มีอย่างไร

ต้องทำให้เสร็จสรรพจึงกลับเมือง"

(ปลายเทียน.2544:421)

จากข้างต้นเห็นได้ว่า แก้วแก้วนำขุนแผนมาแสดงถึงแนวคิดของความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ โดยให้ขุนแผนเป็นทหารที่มีความซื่อสัตย์ จงรักภักดี และยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง ในการตามตัวเจ้าสร้อยสุมาลีกลับไปถวาย ตามที่ได้รับพระราชโองการจากพระพันวษา

เพชรกล้าเป็นอีกตัวละครหนึ่งที่มีความจงรักภักดีเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ในเรื่องปลายเทียนกล่าวว่า

...ความจงรักภักดีต่อเจ้าเหนือหัวเชียงอินทร์ เป็นดาบยาววิเศษมัด

เพชรกล้าอยู่เหนียวแน่น ทำให้เขาพร้อมสละชีวิตเพื่อเจ้านายได้ สร้อยสุมาลี
รู้ข้อนี้ดี

และยังรู้ต่อไปอีกด้วยว่า ก็ด้วยความภักดีแท้จริงนี้แหละทำให้บุตรชาย
แม่ทัพหน้าไม่อาจเอื้อมหมายปองหล่อน ด้วยเกรงว่าเป็นการลบหลู่เกียรติศักดิ์
ของนางลูกหลวงราชธิดาเชียงใหม่...

(ปลายเทียน.2544:227)

จากเนื้อความในนวนิยายที่ยกมาข้างต้น จะเห็นถึงความรักดีของเพชรกล้าที่มีต่อเจ้าสร้อยสุมาลี ซึ่งเป็นราชธิดาของเจ้าเมืองเชียงใหม่ ซึ่งแก้วแก้วให้เพชรกล้าเป็นองครักษ์ที่เดินทางข้ามมิตีมาพบกับเจ้าสร้อยสุมาลี เพื่อทำหน้าที่ปกป้องเจ้าสร้อยสุมาลีให้พ้นจากอันตรายต่างๆ ยอมเสียสละได้แม้ชีวิตของตนเอง

นวนิยายเรื่องปลายเทียนที่แก้วแก้วได้แต่งขึ้น มีแนวคิดหลักของเรื่องคือความแตกต่างของตัวละครทั้งสองยุคที่มีรูปแบบการดำรงชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งเป็นผลมาจากกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนแนวคิดรองของเรื่องคือ การแสดงความจงรักภักดีของตัวละครที่มาจากวรรณคดี ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2. เนื้อเรื่อง

ปลายเทียน เป็นเรื่องราวของ วงศ์เมือง แสนทองพล นักเขียนรุ่นใหญ่ ซึ่งได้สมุดข่อยวรรณคดีเรื่อง "ขุนช้างขุนแผน" ฉบับเคลยศักดิ์ มาโดยไม่รู้ว่าสมุดข่อยเล่มนั้นสามารถเป็นประตูผ่านไปสู่อีกมิติหนึ่งได้ เมื่อวงศ์เมืองได้อ่านจึงพลัดหลงเข้าไปในสมุดข่อยและพบกับเจ้าสร้อยสุมาลีน้องสาวของเจ้าสร้อยฟ้าธิดาแห่งเมืองเชียงใหม่ ที่กำลังถูกส่งตัวไปยังอยุธยา พร้อมด้วยนายเพชรกล้า นายทหารบุตรชายแม่ทัพใหญ่ ทำหน้าที่อารักขาเจ้าสร้อยสุมาลี และพี่เลี้ยงทั้งสองคือนางหล้าและนางลูน

วงศ์เมืองพาคนทั้งสี่หนีจากการถูกส่งตัวไปยังเมืองอยุธยา และได้พาเจ้าสร้อยสุมาลีและผู้ติดตามออกมาจากสมุดข่อย เดินทางมาสู่โลกยุคปัจจุบันและได้มาพักที่บ้านของวงศ์เมือง วงศ์เมืองได้เล่าเรื่องทั้งหมดให้วัจน์ ซึ่งเป็นน้องชายของเขาฟัง แต่วัจน์ไม่เชื่อและคิดว่าพี่ชายของตนเป็นบ้า วัจน์จึงหลอกวงศ์เมืองพาเข้ามารักษาตัวที่โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ

เรวิทย์ลูกชายของวัจน์ที่เกิดกับรุจิรา ไปเยี่ยมวงศ์เมืองที่โรงพยาบาลและได้รับฟังเรื่องราวทั้งหมด แต่เรวิทย์ไม่เชื่อในสิ่งที่ลุงของเขาเล่า เกาลัดเพื่อนของเรวิทย์เมื่อได้ฟังเรื่องราวที่เกิดขึ้นก็ต้องการพิสูจน์ความจริงจึงเดินทางไปกับคณาไปที่บ้านของวงศ์เมือง ทั้งสองพบว่าเรื่องที่วงศ์เมืองเล่าเป็นความจริงทุกอย่าง แต่เกาลัดถูกเพชรกล้าจับตัวไว้ คณาจึงรีบไปตามเรวิทย์มาช่วยเหลือเกาลัดออกมา

เรวิทย์และเกาลัดขอให้เจ้าสร้อยสุมาลีไปที่โรงพยาบาล เพื่อยืนยันว่าวงศ์เมืองไม่ได้เป็นบ้า ที่โรงพยาบาลหมอไม่เชื่อว่าเจ้าสร้อยสุมาลีและผู้ติดตามเป็นคนมาจากวรรณคดี เรวิทย์กับเกาลัดจึงวางแผนพาวงศ์เมืองหนีออกจากโรงพยาบาล และพาไปหลบอยู่ที่หัวหิน ช่วงนี้

เพชรกล้าเริ่มมีใจให้เกาลัด เกาลัดพาเจ้าสร้อยสุมาลีลงเล่นน้ำทะเล แล้วถูกโพงพรายบริวารของ ขุนแผนจุดตัวลงไปในน้ำ แต่เพชรกล้าเข้าช่วยไว้ได้ทัน ต่อมาโพงพรายปลอมตัวเป็นเรวathyมาหลอก เกาลัดเพื่อจับตัวไว้แลกกับเจ้าสร้อยสุมาลี แต่เพชรกล้าสามารถมาช่วยไว้ได้ทัน ทำให้ทุกคนวิตก กังวลว่าขุนแผนจะสามารถตามหาเจ้าสร้อยสุมาลีพบ เมื่อขุนแผนสามารถตามรอยคนทั้งหมดพบ เจ้าสร้อยสุมาลีจึงให้เพชรกล้าไปตามเถรวาด ซึ่งเป็นอาจารย์ของเพชรกล้ามาช่วยเหลือ

วงศ์เมืองได้พบกับขุนแผน และรู้ว่าขุนแผนไม่สามารถทำอันตรายคนในโลกยุคปัจจุบันได้ ขุนแผนจะทำร้ายได้เฉพาะคนที่อยู่ในวรรณคดีด้วยกันเท่านั้น ส่วนเถรวาดกับเพชรกล้ากลับไปที่บ้านของวงศ์เมือง เพื่อเตรียมสู้กับขุนแผน แล้วเถรวาดก็เสกน้ำเสียงทนาย ทำให้รู้ว่าเพชรกล้า จะต้องตาย เถรวาดจึงคิดให้เพชรกล้าได้สมรักกับเกาลัด เถรวาดเสกหุ่นรูปชายหญิงคู่แล้วให้ เพชรกล้าเอาไปไว้ใต้หมอนเกาลัด เมื่อเกาลัดนอนบนหมอนก็จะยอมโอนอ่อนต่อเพชรกล้า แต่เกาลัดเปลี่ยนใจยกห้องนอนของตนให้เจ้าสร้อยสุมาลีและนางพี่เลี้ยงทั้งสองอยู่แทน คือนั้นเมื่อ เพชรกล้าปีนขึ้นห้องหวังเข้าหาเกาลัดจึงกลับได้เสียกับเจ้าสร้อยสุมาลีแทน เจ้าสร้อยสุมาลีรู้ตัวว่า เสียทำให้กับเพชรกล้า ก็สารภาพกับเรวathyว่าตนไม่ใช่หญิงพรหมจรรย์ แต่เรวathyก็ได้บอกกับ เจ้าสร้อยสุมาลีว่า สิ่งนั้นไม่ใช่สิ่งสำคัญที่จะทำให้รักเจ้าสร้อยสุมาลีน้อยลง

เรวathyกลับไปที่บ้านว้จันจึงถูกขุนแผนจับตัวไว้และถูกขังคุกเวทย์มนต์ซึ่งมีดมอง อะไรไม่เห็น ว้จันจึงไปตามวงศ์เมืองมาช่วย วงศ์เมืองบอกเถรวาดและเพชรกล้า เพชรกล้าได้ ตามมาช่วยเรวathyออกจากคุกมีดและต่อสู้กับขุนแผนจนตัวตาย ส่วนเถรวาดหนีกลับเข้า สมุดข่อยหายไป เมื่อเจ้าสร้อยสุมาลีรู้ว่าเพชรกล้าถูกขุนแผนฆ่าตาย เจ้าสร้อยสุมาลีจึงเอาไฟจาก บลายเทียนจ่อเข้ากับสมุดข่อยเล่มนั้น ทำให้เจ้าสร้อยสุมาลี เพชรกล้า นางหล้า นางลูน เลือนหายไป เมื่อคนจากในวรรณคดีทั้งสี่ได้จากไปแล้ว

เรวathyและเกาลัดก็ยังอดคิดถึงคนทั้งสี่ไม่ได้ ในช่วงเวลานี้เองทำให้ทั้งสองคนพูดคุย กันเพิ่มมากขึ้น เกาลัดและเรวathyจึงเริ่มรู้ใจตัวเองว่าต่างก็มีใจให้กันมานานแต่ไม่รู้ตัว ทั้งสองคน จึงเริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์กันใหม่ในฐานะคนรู้จักกัน

3. ตัวละคร

ตัวละครนับเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของนวนิยายที่จะขาดไม่ได้ หากไม่มีตัวละคร เรื่องจะไม่สามารถดำเนินไปได้ ซึ่ง สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543 : 104) ได้ให้ความหมายของตัว ละครว่า ตัวละคร (character) หมายถึง บุคคลที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาเพื่อกระทำพฤติกรรมในเรื่อง

คือ ผู้มีบทบาทในเรื่องหรือเป็นผู้ทำให้เรื่องเคลื่อนไหวดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ตัวละคร
ตามนัยดังกล่าวนี้มีได้หมายถึงมนุษย์เท่านั้น หากแต่รวมถึงพวกสัตว์ พืช สิ่งของด้วย

จากนวนิยายเรื่องปลายเทียน สามารถแบ่งตัวละครได้ 3 ประเภท ดังนี้

3.1 ตัวละครที่ผู้แต่งสร้างเพิ่มเติมจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน

เจ้าสร้อยสุมาลี

เจ้าสร้อยสุมาลีเป็นตัวละครหนึ่งที่ไม่ปรากฏในวรรณคดีขุนช้างขุนแผน ซึ่ง แก้วแก้ว
(ปลายเทียน.2544 : 5) กล่าวว่า สร้อยสุมาลีเป็นตัวละครที่ไม่มีตัวตนในขุนช้างขุนแผน แต่ได้เข้า
มาจากการบรรยายสาวงามนางหนึ่งในราชสำนักพระเจ้าเชียงใหม่ ขุนแผนและพลายงาม
เข้าไปเห็นเมื่อลอบเข้าไปสะกดเจ้าเชียงใหม่ถึงในพระราชฐาน ในวรรณคดีระบุเพียงว่าเป็นนาง
ลูกหลวงหมายความว่าป็นธิดาเจ้าเชียงใหม่ ในเรื่องก็น่าจะเป็นนางสร้อยฟ้า พลายงามถึงกับ
ตะลึงกับความงามของนาง

นิงสนิทเหนือหมอนดังท่อนแก้ว

พระพักตร์แผ้วมิได้มีรอยฝีไผ่

งามขนงกั้มค้อมละม่อมละไม

แต่หลับเนตรยังวิไลประหลาดนาง

นาสิกตละทรวงพระแสงขอ

โอษฐ์ล่อเรียมริมเหมือนจิมฝาง

สองปรางอย่างผิวผลมะปราง

ดูทรวงคอคางอย่างกลิ้งกลม

งามระหงทรวงศรีไม่พุ่ม

เพริศพร้อมแต่บาทจนถึงผม

กระหมวดมุ่นเกศาก็น่าชม

ปักปิ่นทองถมราชาวดี

กุนทลสองข้างพรางแสงเพชร

สังวาลประดับสลั้มเม็ดพลอยต่างสี

กำไลกรทองร่อนรูปนาดี

อำมรงค์เรือนมณีสีพรางพราย

ในนวนิยาย ผู้แต่งให้เพชรกล้าเป็นองครักษ์ที่คอยตามคุ้มครองเจ้าสร้อยสุมาลีระหว่างหลบหนีจากทัพของอยุธยา และได้เดินทางข้ามมิติออกมาจากสมุดข่อย ในเรื่องนี้ผู้แต่งได้บรรยายลักษณะของเพชรกล้าไว้ ดังนี้

“เป็นผู้ชายหนุ่มแน่น ราวๆ สักยี่สิบกว่า หน้าตาคมสัน ผิวพรรณขาว เหลืองเกลี้ยงเกลา หนุ่หนะมัดทะแมง มัดกล้ามล้ำสันแกร่งยิ่งกะทหาร ทุ่มโจงกระเบนผ้ายก ไม่สวมเสื้อ แต่มีผ้าประเจียดผูกท่อนบนจับชายคล้องคอ ไว้แบบตะแบงมาน ศีรษะโปกผ้าพันขาว ที่แปลกคือมีเครื่องประดับเป็นทองคำ และเข็มขัดทองอร่ามเรืองราวกับละคร”

(ปลายเทียน.2544:49-50)

เพชรกล้าเป็นทหารที่มีความกล้าหาญ และมีความจงรักภักดีต่อเจ้านาย โดยปกป้องคุ้มครองเจ้าสร้อยสุมาลีจากภัยอันตรายต่างๆ แต่เพชรกล้าเป็นคนใจร้อน ดังจะเห็นได้จากตอนที่วงศ์เมืองได้เดินทางข้ามมิติมา และได้พบเจ้าสร้อยสุมาลี ด้วยความที่เพชรกล้าเป็นคนใจร้อน จึงเกือบจะทำร้ายวงศ์เมืองโดยไม่ทันได้ไตร่ตรอง ในเนื้อเรื่องได้กล่าวว่

“อ้ายเผ่านี่เป็นใครจากไหนนั่น
จึงบุกบันถึงถ้ำราชฐาน
บังเอิญว่าพลัดหลงดงกันดาร
หรือคิดอ่านทำร้ายเจ้านายเรา”

ลุยังไม่ทันตอบอะไร ถึงคิดตอบก็ตอบไม่ถูก เกิดความรู้สึกขึ้นมาว่าพูดปกติธรรมดาอย่างลุมันคงผิดที่ผิดทางอย่างหนัก พวกนี้เขาคงจะฟังไม่รู้เรื่องแน่ๆ แต่จะพูดอย่างเขา...ใครมันจะพูดเป็น แคฟังยังยากเลย

ผู้หญิงคนที่สองเห็นลุยืนตะลึงพูดไม่ออก หล่อนก็ส่งเสียงร้องกรีดขึ้นมาอีกคราวนี้ตะโกนเรียกใครคนหนึ่งเสียงก้องไปทั้งป่า เสียงบอกโตะ

“ท่านเพชรกล้า...

เซ่อซ่าอยู่ไหนไหนเล่า

มันน่าสับให้ยับลงกับเงา

ปล่อยศัตรูจู่เข้าถึงตัวนาย”

พอสิ้นเสียงหล่อน ก็มีเสียงแหวกพุ่มไม้ข้างออกไปโดยแรง ลุงมีโอกาส
เห็นแวบเดียวว่ามีผู้ชายคนหนึ่งแผ่นพรวดออกมาจากตรงนั้น แล้วแวบต่อจากนั้น
ก็ไม่ทันเห็นว่าจะอะไรเป็นอะไร เพราะลุงถูกกระชากตัวลงไปในอนงายผล็อยอยู่บนพื้น
แล้วทำใครคนหนึ่ง..หนักยังกะก้อนหิน ก็เหยียบอยู่บนอก

ประกายดาบเป็นมันปลาบกระทบแดด จวดเจียนเฉียดคอหอยลุง
ลุงร้องลั่น...นี่กว่าตายแน่แล้วตอนนั้น ใครมั่งจะนึกอย่างอื่น ก็พอดีได้ยิน
สาวสวยคนนั้นร้องห้าม

“รั้งมือไว้ก่อนเถิดเพชรกล้า

ได้ถามก่อนหนาไม่เสียหลาย”

(ปลายเทียน.2544:49)

ความประทับใจของผู้อ่านผ่านอินเทอร์เน็ตที่มีต่อเพชรกล้า

นวนิยายเรื่องปลายเทียนถือว่าได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก เห็นได้จาก
ท้ายเล่มของเรื่องที่มีการนำความคิดเห็นของผู้อ่านที่ลงในอินเทอร์เน็ตมารวบรวมไว้ โดยส่วนใหญ่
ผู้อ่านจะเห็นด้วยกับผู้แต่งที่ได้นำวรรณคดีไทยมาเรียบทาทในงานวรรณกรรม ทำให้ผู้อ่านอยาก
กลับไปเรียนรู้วรรณคดีไทยมากขึ้น และอีกหนึ่งความประทับใจของผู้อ่าน คือ ตัวละครเพชรกล้า
ที่ผู้อ่านส่วนใหญ่สงสาร เนื่องจาก ตอนจบต้องตายอีกทั้งยังไม่สมหวังในความรัก ผู้อ่านจึงได้
แต่งกลอนไว้อาลัยให้กับเพชรกล้า ดังนี้

อาลัยเพชรกล้า

เปิดสมุดไว้อาลัยให้เพชรกล้า

นายทหารผู้เลิศล้ำชาญสมร

หลับดีเถิดนะจะเพื่อนผู้ราญรอน

ขอเขียนกลอนไว้อาลัยด้วยใจจริง

ติดตามมาหลายตอนด้วยใจรัก

สุดจะหักห้ามอาลัยแทนคุณหญิง

เอาใจช่วยมิให้ม้วยสุดประวิง

แต่ต้องนิ่งมิดอาจฝันเรื่องเพรงกรรม

อยากรจะเก็บดอกไม้ไทยมาเรียงร้อย

ฝากแทนถ้อยร้อยคำพรั้มคิดถึง
 น้ำตาเทียนไหลจากความคำนึง
 สู้กันบึงทั้งสี่ห้องของหัวใจ
 ตัวเรานั้นมิใช่ผู้วิเศษ
 ไม่มีเวทมนตร์คาถาคอยแก้ไข
 มีอาจปลุกเจ้าให้ฟื้นขึ้นเร็วไว
 ต้องจำใจปล่อยเจ้าอนันนิทรา
 จะขออิสรฐานกับดวงดาว
 ที่พรางพรายสุกสกาวเต็มท้องฟ้า
 แม้นเจ้าเกิดใหม่ได้อีกครา
 ขอคราวหน้าจงสมรักที่หมายปอง

ปานแก้วและใยไหม
 (ปลายเทียน.2544:9)

นางหล้าและนางลูน

นางหล้าและนางลูน เป็นตัวละครที่ผู้แต่งได้สมมติขึ้นและเดินทางออกมาจากสมุดข่อย
 เช่นกัน นางหล้าและนางลูนเป็นพี่เลี้ยงที่คอยติดตามเจ้าสร้อยสุมาลีและมีความจงรักภักดีต่อกัน
 เป็นอย่างมาก แก้วแก้ว (ปลายเทียน.2544:6) กล่าวว่า เมื่อเจ้าเชียงใหม่ยอมแพ้ขุนแผนก็ถูกนำ
 ตัวพร้อมลูกสาวมาถวายเป็นบรรณาการแก่พระพันวษาตามธรรมเนียมของผู้อ่อนน้อมยอมแพ้
 เจ้าสร้อยฟ้าไปกับพ่อถึงกรุงศรีอยุธยา แต่ลูกสาวอีกคนคือเจ้าสร้อยสุมาลี ผู้แต่งสร้างเนื้อเรื่องให้
 หลบหนีไปพร้อมกับนางพี่เลี้ยง โดยมีเพชรกล้าเป็นผู้พาหนีไปซ่อนตัวในป่า ผู้แต่งจึงพาคนทั้ง
 สองพร้อมทั้งนางพี่เลี้ยงตามธรรมเนียมหญิงผู้ดีสมัยนั้นมาแสดงบทบาทในยุคปัจจุบัน ผู้แต่ง
 บรรยายลักษณะภายนอกของพี่เลี้ยงทั้งสองคน ผ่านมุมมองของวงศ์เมือง ดังนี้

...ผู้หญิงสาวสองคนหน้าตาหมดจด ผิวขาวเหลือง แต่งตัวคล้ายๆ

กับหล่อน แต่ไม่มีเครื่องประดับ ผ่าผ่อนค่อนข้างธรรมดาไม่หรูหราเท่าคนแรก...

(ปลายเทียน.2544:48)

เนื้อเรื่องได้กล่าวถึง ความจงรักภักดีของนางหล้าและนางลุน ตอนที่วงศ์เมืองได้เดินทางข้ามมิติมาพบกับเจ้าสร้อยสุมาลี และนางพี่เลี้ยงทั้งสองคนได้มาปกป้องเจ้าสร้อยสุมาลี ดังนี้

ผู้หญิงสาวสองคนหน้าตาหมดจด ผิวขาวเหลือง แต่งตัวคล้ายๆ กับหล่อน แต่ไม่มีเครื่องประดับ ผ่าผอนค่อนข้างธรรมดาไม่หรูหราเท่าคนแรก จึงถลาออกมาจากพุ่มไม้ ทำทางบอกความตื่นตกใจทั้งคู่

คนหนึ่งวิ่งผ่านลงเข้าไปหาหล่อนคนแรก ทรวดตัวลงนั่งกอดเท้าไว้ ส่วนอีกคนทำทางเก่งกล้ากว่า วิ่งมายืนขวางกลางไว้ชี้หน้าลุนถามเสียงแหลมก้อง

“อ้ายเต๋านี้เป็นใครจากไหนนั่น
จึงบุกขึ้นถึงถ้ำราชฐาน
บังเอิญว่าพลัดหลงดงกันดาร
หรือคิดอ่านทำร้ายเจ้านายเรา”

(ปลายเทียน.2544:48-49)

ดังนั้นตัวละครพี่เลี้ยงทั้งสองคนจึงทำให้ทราบถึงสังคมในสมัยนั้นว่า มีการแบ่งชนชั้นทางสังคม และเป็นธรรมเนียมปฏิบัติว่าผู้ที่มีฐานะสูงศักดิ์ในสมัยนั้นจะมีผู้ติดตามคอยรับใช้

3.2 ตัวละครเดิมที่มีในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน

ผู้แต่งได้แตงนวนิยายเรื่องปลายเทียนให้มีความสัมพันธ์กับวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน โดยหยิบยกตัวละครบางตัวจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนมาเป็นตัวละครในนวนิยายเรื่องปลายเทียนด้วย ทั้งนี้ผู้แต่งยังคงลักษณะนิสัยเดิมของตัวละครไว้ให้เหมือนกับในวรรณคดี ดังนี้

ขุนแผน

ขุนแผนเป็นตัวละครที่เป็นพระเอกของวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน วิชา กงกะนันทน์ (2538:83) กล่าวว่า ความเป็นพระเอกของขุนแผนอยู่ที่การเป็นผู้มีวิทยารูสูง มีความตั้งใจมั่นที่จะถวายชีวิตแด่องค์พระมหากษัตริย์ด้วยการเป็นทหารและสามารถทำได้สมความตั้งใจ ขุนแผนเห็นทุกข์ของแผ่นดินสำคัญกว่าความทุกข์ของตนเอง เมื่อต้องเลือกประการเดียวขุนแผนก็เลือกเป็นทุกข์เสียเองแล้วแก้ทุกข์ของแผ่นดินจนได้

ผู้แต่งได้พรรณนารูปร่างลักษณะของขุนแผนผ่านมุมมองของวงศ์เมือง และผู้แต่งได้ยก
กลอนเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนมากล่าวไว้ในเนื้อเรื่องด้วย เมื่อวงศ์เมืองเห็นบุรุษที่อยู่ตรงหน้าก็
รำลึกถึงกลอนเสภาที่กล่าวถึงขุนแผน ทำให้วงศ์เมืองมั่นใจว่าบุรุษผู้นี้คือขุนแผนนั่นเอง
ดังที่ในนวนิยายกล่าวว่า

...เป็นชายหนุ่ม...น่าจะเรียกว่าหนุ่มใหญ่มากกว่าชายวัยกลางคน
เพราะทรวดทรงยังสะอิดสะเอ้งได้สัดส่วน ผิวขาวเหลือง ดวงหน้าคมสัน
เกลี้ยงเกลานับเป็นชายรูปงามได้คนหนึ่ง โคมหน้าดูเย็นตาน่าชม เว้นอย่าง
เดียว ดวงตา

คมกริบบอกความมีอำนาจประหลาดจนวงศ์เมืองสะท้อนร้อนสะท้อน
หนาวขึ้นมาอย่างไม่ทันจะรู้เนื้อรู้ตัวเมื่อสบตาเข้า

ลดสายตาสงมองเครื่องแต่งกาย อันประกอบด้วยใจกระบะเบนฝ้ายกรุ่น
เก๋อย่างงาม เสื้อชั้นในลงเลขยันตร์ ทับด้วยเสื้อตัวนอกยกดอกสีทอง มองเห็น
สร้อยสามสายและประจำทอง พร้อมทั้งหมวกขลิบทอง คล้ายๆอีกทีก็คือ
เครื่องแต่งกายขุนนางโบราณในภาพวาดทางประวัติศาสตร์

วงศ์เมืองสะดุ้งวาบอีกเป็นคำรบสองเมื่อจำได้คล้ายคล้ายคลบลว่า
เคยอ่านพบการแต่งกายชนิดนี้มาก่อน กลอนเสภาบทนั้นแว่วกลับมาใน
ความทรงจำ

‘สั่งแล้วขุนแผนกับลูกชาย
แต่งกายคาดเครื่องเรื่องระหง
นุ่งผ้าตามตำราวรรณวงศ์
เข็มขัดลงยันตร์คาดสะอิดงาม
เสื้อลงเลขยันตร์ใส่ชั้นใน
เสื้อนอกดอกใหญ่ทองอร่าม
แหวนมณฑปนพเก้าดูวาววาม
สังวาลสามสายแย่งตะแบงมาน
สวมสายประจำทองเข้าคล้องคอ
ทั้งพ่อลูกองอาจชาติทหาร

ถือฟ้าพินัยตระหง่านสง่าดี'

(ปลายเทียน.2544:286-287)

ความเป็นพระเอกของขุนแผนที่ประทับใจคนจำนวนไม่น้อยมีอีกหลายประการ เช่น ความมีมรรยาทู้จักที่ต่ำที่สูง มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์อย่างไม่มีเงื่อนไข

หากพิจารณาวินิจฉัยเรื่องปลายเทียน จะเห็นว่าผู้แต่งยังคงลักษณะนิสัยเดิมของขุนแผนไว้ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์ โดยการทำหน้าที่ออกติดตามตัวเจ้าสร้อยสุมาลีเพื่อนำตัวกลับมาถวายพระพันวษา ดังที่ขุนแผนได้กล่าวกับวิมล ดังนี้

“เราคือขุนแผนแสนสะท้าน
รับโองการสมเด็จพระพันวษา
ให้ตามตัววงเขลลามา
กลับสู่อยุธยา
พี่ชายของเจ้านั้นเขลลัน
ลอบลักพานางหลบหนี
โทษถึงที่ตายวายชีวิ
ในเจ็ดราตรีไม่ทันนาน”

(ปลายเทียณ.2544:371)

เกรขवादเป็นตัวละครหนึ่งที่มีลักษณะนิสัยเป็นตัวร้ายแบบเจ้าเล่ห์ ที่ผู้แต่งยังคงลักษณะนิสัยของเกรขवादให้เหมือนในวรรณคดี เดิมเกรขवादเป็นพระภิกษุแห่งเมืองเชียงใหม่ เป็นผู้ที่มีวิชาเก่งกล้าสามารถคนหนึ่งโดยเฉพาะการทำเสน่ห์ เกรขवादเป็นผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อเจ้านายซึ่งในนวนิยายเรื่องปลายเทียน ผู้แต่งได้ให้เกรขवादเดินทางออกมาจากสมุคช้อยเพื่อช่วยเหลือเจ้าสร้อยสมาลีจากขุนแผน ดังที่เกรขवादได้บอกเจ้าสร้อยสมาลีว่า

รูปย่อความคิดช่วยเลือกอบก่อกวน

อ้ายศัตรูเดี๋ยวก็นั่นป็นเป็นจุล
 หมดบุญมันแล้วไม่แคล้วตาย
 ขอเจ้าเพชรระวังภัยให้แม่เจ้า
 รูปจะแก้ไขให้ตั้งใจหมาย
 ระวังโคกระวังภัยให้สบาย
 เชิญโยกย้ายกลับสู่อยู่เรือนชาน”

(ปลายเทียน.2544:342)

ผู้แต่ง บรรยายรูปร่างลักษณะของเถรชวาตในนวนิยาย ว่าเป็นพระภิกษุชราที่มีวิชาอาคม
 ดังนี้

ชายชราว่างสันทัดผู้หนึ่งนั่งอยู่นอกชาน หน้าเครื่องขัดพลีสังเวตตรง
 หน้าเพชรกล้า คล้ายกับผู้อยู่ในสมณเพศ...
 ที่วาคล้าย...เพราะเครื่องนุ่งห่มเป็นสีข้อมฝาด สีดล้าแบบสีข้อมจาก
 ธรรมชาติ แต่ว่าสวมเพียงสบงและอังสะ ปราศจากจีวรห่มทับอย่างพระภิกษุ
 ทั่วไป
 ยามออกพ้นวัด ไหล่ข้างหนึ่งสะพายย่ามใบใหญ่ นั่งขัดสมาธิ หลังค่อม
 ลง ศอกข้างหนึ่งเท้าลงบนเข่า

(ปลายเทียน.2544:301)

และผู้แต่งยังคงความเจ้าเล่ห์ของตัวเถรชวาตไว้ดังเช่นในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน
 โดยเถรชวาตได้ปลุกเสกตุ๊กตาคู่ให้แก่เพชรกล้าเพื่อใช้ในการเข้าหาเกาลัด ซึ่งคล้ายกับเสภา
 ขุนช้างขุนแผนตอนเถรชวาตทำเสน่ห์ให้แก่เจ้าสร้อยฟ้าจนจำนนไฉไลหลงเจ้าสร้อยฟ้า
 ในเรื่องปลายเทียนเถรชวาตได้กล่าวกับเพชรกล้า ดังนี้

“อานน้ำมันจันทน์น้ำมันพราย
 แป้งเสกเจ็ดฉายคือว่านผง
 หุ่นคู่นี้เจ้าเอาฝังลง
 ซ่อนตรงแท่นได้นางไฉยา
 นางกลัดกลุ้มร้อนให้อ่อนจิต
 เกิดนิमितเป็นเล่ห์เสน่ห์หา

คะนิงครวญหาผู้ไถ่โลกดา
 ขอเพียงเจ้าเข้าหากิสมปอง
 แต่อย่ามัวอยู่กับเมียจนเสียกิจ
 จักเสื่อมฤทธิ์เสื่อมศรีราศีหมอง
 ข้าให้แค่สามวันตามครรลอง
 แล้วเจ้าต้องกลับมาหาอาจารย์"

(ปลายเทียน.2544:362)

ในตอนท้ายเรื่องเถรवादหลบหนีจากขุนแผน เมื่อไม่สามารถเอาชนะขุนแผนได้
 เถรवादจึงแปลงกลายเป็นนกแร้งแล้วหนีกลับเข้าไปในสมุดข่อย ผู้แต่งได้หยิบยกบทเสภา
 จากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนมากล่าวไว้ในเรื่องปลายเทียนด้วย ดังนี้

เถรवादหอบจนตัวโยน แกรวบรวมกำลังสุดท้ายโถมอ่านคาถา
 พลันก็มีเสียงกระพือปีกฟืดฟักเหมือนนกใหญ่หลุดลงมาจากลานอกซาน
 กลิ่นเหม็นสาบสาบแรงกระจายคลุ้ง ร่างของเถรवादกลายเป็นนกแร้งแก่วไลน์
 สองเท้าถีบดินบินกระโชก
 หางโบกหัวเกลี้ยงเหนียงแกว่ง
 ปากจุ่มมูทุ่สองหูแดง
 ลมแรงร่อนมุ่งกรุงอยุธยา

(ปลายเทียน.2544:467)

โหงพราย

โหงพราย ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ผีที่เขาปลุกเสกไว้ใช้
 ในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน โหงพรายเป็นผีที่ขุนแผนเลี้ยงไว้ใช้ โดยไปทำพิธีปลุกขึ้นมาจาก
 ป่าช้าตั้งแต่ยังเป็นพลายแก้วและเพิ่งสึกจากเณร โหงพรายรับใช้ขุนแผนอย่างซื่อสัตย์ตลอดมา
 ดังในนวนิยายเรื่องปลายเทียนที่ผู้แต่งได้นำโหงพรายให้มาบีบบาทในเรื่องด้วย โดยการให้
 โหงพรายออกตามหาเจ้าสว้อยสุมาลี ดังนี้

"พระยาหนุ่มเจ้าขาฟังก้าเถิด
 ท่านก็เลิศฤทธิ์ไกรมิใช่ชั่ว"

ข้าเป็นบ่าวนายเขาให้ให้ตามตัว

สืบทั่วหอนงค์นางนงลักษณ์

ผิดถูกกระไรข้าไม่รู้

ข้ามิเคยลบหลู่ฤาหาญหัก

ท่านเองสืโอหังนำซึ่งนัก

ลอบลักพานางหนีถึงที่ตาย

เมื่อใดนายข้าหาท่านพบ

ต่อให้ท่านยอมสยบแต่โดยง่าย

ก็เห็นทีหนีมีทันอันตราย

จะวางวายเหมือนพ่อท่านมีทันนาน"

(ปลายเทียน.2544:265)

นอกจากนี้ผู้แต่งบรรยายถึงลักษณะของโหงพรายผ่านมุมมองของเกาลัด ดังนี้

ร่างอะไรอย่างหนึ่ง บาง โปรงแสง เห็นชัดเพราะเปล่งแสงเรือง
ขาวในตัว คล้ายฟอสฟอรัส มีลำตัวแขนขาเหมือนมนุษย์ หากแต่อ่อนไหว
คลิพพันได้เหมือนม้วนผ้าลู่ๆกระจุกระจาย กำลังม้วนตัวพัดกระหวัด
รอบกายสร้อยสุมาลีหลุดหล่นลงไปได้ผิวคลิ่น

(ปลายเทียน.2544:249)

ลักษณะพิเศษของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน

ผู้แต่งได้สร้างตัวละครที่เดินทางข้ามมิติจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนมาสู่ยุคปัจจุบัน

ให้มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากคนทั่วไป คือ

1. ตัวละครจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนที่เดินทางมาสู่ยุคปัจจุบันจะกินอาหาร
หรือไม่กินอาหารก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ดังเช่นที่โนนวนิยายกล่าวว่า

“ข้อสำคัญคือ...พวกนี้เขากินอะไรกัน

เรวิทย์อีกซัก จะถามออกมาดังๆก็รู้สึกที่ไม่สง่าตรงไหนสักนิด

เขาจึงขยับเข้าไปใกล้ ถามเพชกรล้ำพอได้ยินว่า

“พวกคุณกินอาหารอะไรกัน?”

เพชรกล้ำองตอบเขาด้วยนัยน์ตาลึก คม สีน้าเฉยเรียบ แต่ไม่ถึงกับ
เคร่งเครียดอย่างเมื่อก่อน

“อยู่ในป่าหาหัวเผือกมัน แบ่งปัน...”

นึกขึ้นได้ว่าไม่ควรพูดคลั่งจองกันอีก เขาก็เปลี่ยนเป็นประโยคธรรมดา

“กินเผือกมัน ข้าวปลา แล้วแต่ว่าคุณพ่อจะให้กิน ไม่กินก็ไม่หิว”

เกาลัดทำหน้าสงสัยเมื่อได้ยินเข้า

“ไม่กินก็ไม่หิว...หมายความว่ายังไง”

เพชรกล้ำนิ่งเหมือนไม่อยากจะตอบคำถามจากหล่อน สร้อยสุมาลี
เป็นฝ่ายชี้แจง

“เพชรกล้ำพูดว่ามีกินก็กินได้ แต่เมื่อไม่มีกินก็ไม่อดตาย อยู่ได้นานกว่า
พวกคุณ”

เจริญกับเกาลัดเหลียวหน้ามองกัน ต่างคนต่างรู้สึกขึ้นมาพร้อมกัน
อีกครั้งหนึ่งว่า...น่าจะมีอะไรอีกหลายอย่างเกี่ยวกับบุคคลเหล่านี้ที่ผิดแผก
ไปจากมนุษย์ธรรมดา แม้ว่าไม่เข้าใจนักว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้นก็ตาม”

(ปลายเทียน.2544:122)

2. ตัวละครจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนที่เดินทางมาสู่ยุคปัจจุบัน คือ
เจ้าสร้อยสุมาลีและเพชรกล้ำ มีรูปร่างลักษณะเหมือนภาพวาด ดังนี้

“แขนขาของคุณสร้อยสุมาลีนี้เหมือนหุ่นเสื้อจิ้งเลย” หล่อนพูดเรื่อย
เปื่อยไม่คิดอะไรมากตามแบบของหล่อน

“กล้ำเนื้อพวกคุณนี่เป็นไงนะ เนียน เรียบ กลมเหมือนไม่มีกระดูก
ผิวก็สีสวยเหมือนระบายสี เนียนเท่ากันหมดทั้งตัว ใครมองคุณไกลๆแล้วต้อง
สงสัยแน่ๆ คุณเหมือนหุ่นมีชีวิต ไม่เหมือนอย่างเรา เราชั่งนั่นนี่”

เจริญมองหญิงสาวเต็มตา ตั้งแต่ลำแขนเรียวกลมเกลี้ยงเกลา ลงไปถึง
เรียวขาและเข่ากลมเนียนที่พันชายกระโปรงลงมา เขาสะดุดตาพียงเห็นอย่าง
ที่เกาลัดบอก ทุกส่วนสัดกลมเนียนเรียบราวกับหุ่นปั้นจริงๆ

เมื่อแลเลยมองชายหนุ่มอีกผู้หนึ่ง เพียงแค่ท่อนแขนก็เห็นความเนียน
ของผิวพรรณละม้ายคล้ายคลึงกัน แต่สีสันนวลออกเนื้อจืดกว่าเล็กน้อยแบบ

ผิวชาย กล้ามเนื้อแขนได้สัดส่วนงดงามลงมาถึงมือแข็งแรง ข้อสำคัญ
เรวิทย์มองไม่เห็นขนที่แขนหรือหลังมือขึ้นแซมอย่างชายทั่วไป

เหมือนภาพวาด ซึ่งไม่ต้องพิถีพิถันรายละเอียดจนถึงรอยขนบนผิว
กายมีเพียงสัดส่วนแสงเงาของกล้ามเนื้อให้เห็นเท่านั้น

นี่คือความแตกต่างของชายหญิงต่างมิติ แล้วจะมีข้อไหนตามมาอีก?

(ปลายเทียน.2544:140)

3. ตัวละครจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนที่เดินทางมาสู่ยุคปัจจุบันไม่สามารถทำร้าย
คนในยุคปัจจุบันได้ แต่สามารถทำร้ายตัวละครที่มาจากวรรณคดีได้ ดังเช่นที่ขุนแผน
เอาดาบฟ้าฟื้นฟันเรวิทย์ แต่ดาบไม่สามารถทำร้ายเรวิทย์ได้แม้แต่เพียงเล็กน้อย ดังนี้

“อย่าไปกลัวเลยพ่อ เขาม่าผมไม่ได้หรอก” เขาได้ยินเสียงตัวเองเปล่ง
ออกไปปกติจนน่าแปลกใจ “เขาไม่ใช่คนอย่างเราๆเขาจะทำร้ายได้แต่
พวกเขาเอง”

เท้าหนักยิ่งเหมือนแท่นหินขยับขึ้นไปจากทรงอก เหมือนขุนแผน
เองก็ไม่ได้นึกถึงข้อนี้ขึ้นมาก่อน และออกจะงงๆว่ามันเป็นจริงหรือไม่

ดาบฟ้าฟื้นมีอวดวัดฉับลงมา พร้อมกับวัจนร้องออกมาสุดเสียง เหมือน
เชื่อว่าคอของลูกชายขาดสะบั้นลงตรงหน้า เรวิทย์เองก็ใจหายวาบ

แต่คมดาบกลับพุ่งไปปักชอกคอชายหนุ่ม ไม่ได้ระคายผิวชายหนุ่ม
เพียงแค่เสียววาบเมื่อสัมผัสความแข็งเย็นเฉียบของเหล็กแนบข้างคอ

เรวิทย์ถือโอกาสนั้นสะบัดตัวลี้ไปจากที่นั่น แล้วลุกพรวดพราดขึ้นยืน
แต่ก็ยังระวังตัวให้ห่างจากรัสมีดาบของอีกฝ่าย

ลุงของเขาพูดถูก ผู้ที่มาจากอีกมิติหนึ่งไม่สามารถจะฆ่ามนุษย์ได้ จะทำ
ได้ก็แค่พวกเดียวกัน !

ขุนแผนดึงดาบขึ้นจากพรมหนานุ่ม เรวิทย์มองเห็นความพิศวงผ่านแวบ
ไปในสีหน้าแม่ทัพอยุธยา คิ้วขมวดเข้าหากันบอกความยุ่งยากใจในความจริงที่
เพิ่งประจักษ์ ก่อนหน้านี้อาจจะเพียงสงสัยไม่แน่ใจ ส่วนวัจนเองก็ได้แต่งงัน
ทำอะไรไม่ถูก

แววชัยชนะฉายขึ้นในดวงตาชายหนุ่ม กำลังใจที่หลังไหลเข้ามาจน
คับอก แต่ก็ยังสติเอาไว้ไม่โผล่ออกไป เขาตระหนักดีถึงอำนาจประหลาด
นำเกรงขามของชายผู้ยืนตระหง่านอยู่ตรงหน้า

เขาพูดเรียบๆรักษาน้ำเสียงเอาไว้ไม่ให้เป็นเชิงขู่ฝ่ายหนึ่ง

“ท่านกับเราอยู่กันคนละมิติ เห็นไหมครับ เห็นกันพูดกันได้ แต่ท่านฆ่า
ผมไม่ได้ เหมือนผมเองก็ทำกับท่านไม่ได้ ผมคิดว่าท่านควรกลับไปเถอะครับ”

(ปลายเทียน.2544:421)

4. ตัวละครจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนที่เดินทางมาสู่ยุคปัจจุบันจะพูดเป็นกลอน
เสภาที่มีคำคล้องจองกัน เช่น ตอนที่เจ้าสร้อยสุมาลีพูดกับวงศ์เมืองตอนที่ได้พบกัน
เป็นครั้งแรก ในเนื้อเรื่องได้กล่าวว่า

“ท่านเจ้าขาอย่าว่าอนข้าขอรู้
เป็นผู้ใดหลงมาถึงนี้
ประหลาดทักทายทั้งพาที่
อยู่บุรีแดนใดไม่เคยพาน”

ลึงยืนตะลึงเหมือนสายฟ้าฟาด เสียงหลอน..ถ้อยคำหลอน..เจ๊อยแจ้ว
กระจ่างยิ่งกว่าเสียงดนตรี เกิดมาไม่เคยได้ยินใครถามเรียงกันคล้องจองเป็นบท
เป็นกลอนขนาดนี้

ไม่รู้ว่าหลอนพูดออกมาได้อย่างไร

“คุณพูดเป็นกลอน...” ลุงหลุดปากออกมาอย่างมึนงง “เกิดมาไม่เคย
ได้ยิน”

(ปลายเทียน.2544:48)

ตอนที่เกาลัดได้มาพิสูจน์ความจริงที่บ้านของวงศ์เมือง และพบเข้า
กับเพชรกล้า กล่าวว่า

“เนื้อตัวน้อยน้อยดูนุ่มนวล
เพราะพริ้มลักษณะน่าฉงน

แกร่งกล้าดังชายแรกได้ยล
แต่โฉมหน้าพักรอดังนารี"

(ปลายเทียน.2544:65)

3.3 ตัวละครยุคปัจจุบัน

ตัวละครยุคปัจจุบัน จะเป็นตัวละครที่สะท้อนให้เห็นสังคมของคนในยุคปัจจุบัน ที่ผู้แต่งได้สร้างขึ้นมาเพื่อให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของคนทั้งสองยุค

วงศ์เมือง

วงศ์เมืองชายชราวัยหกสิบปี รูปร่างผอมสูง เป็นนักเขียนที่ชื่นชอบงานวรรณคดีไทย สามารถเดินทางข้ามไปสู่อีกมิติได้เมื่ออ่านงานวรรณคดี วงศ์เมืองใช้ชีวิตที่ห่างจากผู้คน เนื่องจากเป็นคนที่มีรักสงบ และการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายให้เขาเป็นคนที่มีความสมถะ ดังจะเห็นได้จากตอนที่วงศ์เมืองคุยกับน้องชาย ดังนี้

"ทำไมไม่รู้จักเปิดไฟ" เขาย้อนถามอย่างหงุดหงิด "มีดยังมีใครมันจะเห็นที่นั่งอยู่ได้ไงไม่เข้าใจเลย"

"ที่นี่ไม่มีไฟฟ้า เตี้ยวฉันจะจุดเทียนให้เองสายตาแก่ไม่ชิน ช่างมันเถอะเรื่องนั้น...เอ้า! นั่งลง"

...พี่ชายเขาชี้ให้น้องชายนั่งลงบนพรมผืนเล็กๆ ภู่วัฒนหน้าม้าสีเหลืองมั่งคั่งใหญ่ มีหนังสือและสมุดข่อยวางเรียงซ้อนกันอยู่เกือบครึ่งเนื้อที่ทั้งหมด ในห้องไม่มีเก้าอี้เลยสักตัวเดียว

.....

"หมายความว่ายังไง ไม่มีไฟฟ้า ไฟดับหรือ?"

"บอกว่าไม่มีไฟฟ้าก็คือไม่มีไฟฟ้า ถ้าไฟดับฉันก็บอกแล้วว่าไฟดับแล้วซี"

"ฉันสั่งช่างให้เดินสายไฟตั้งแต่สร้างบ้าน เกิดอะไรขึ้น?"

"ฉันไม่เอาเอง ไม่จำเป็น"

(ปลายเทียน.2544:17)

วัจน์

วัจน์ นักธุรกิจใหญ่ น้องชายของวงศ์เมืองและเป็นพ่อของเรวิทย์ เป็นหนุ่มใหญ่มิวสองสี ค่อนข้างนวล ทรวดทรงขนาดสันทัด วัจน์เป็นคนที่ยึดเอาความคิดของตนเองเป็นหลัก ชอบเอาชนะ รู้จักจิก จับผิดผู้อื่น และถ้าเชื่ออะไรแล้ว จะไม่มีสิ่งใดมาเปลี่ยนความคิดเขาได้ ดังนี้

วัจน์ไม่เคยชอบเพื่อนคนไหนของลูกชายแม้แต่เกาลัดก็ไม่อยู่ใน ข้อยกเว้น เขาไม่เกรงใจพ่อแม่ของหล่อนแม้ว่าจะกระทบไหล่กันบ่อยครั้งในงาน สังคมเพราะรู้ดีว่าเป็นเศรษฐีเงินหมื่น ตอนนั้นก็เจอพิษเศรษฐกิจทรุดหนัก จนถึงขั้นอับจนหนทาง ทำให้เขาเพิ่มความขึงน้ำหน้าชายหญิงคู่้นั้นมากขึ้นอีก ที่ปล่อยให้ลูกสาวมาพัวพันกับลูกชายเขา เหมือนจะดึงเอาฐานะของลูกเขยเข้าไปช่วยกอบกู้

"เกาลัดคะ คุณลุง" หญิงสาวยกมือไหว้ ไม่สนใจกับสีหน้าตึงและ คอแข็งของบิดาเรวิทย์ "คุณลุงมาพอดีเลยคะ พวกเราจะแยกอยู่แล้ว ทำยังไง คุณหมอลูกก็ไม่เชื่อว่าเราพาคนในหนังสือมาให้เห็นได้จริงๆ"

ไม่มีสิ่งใดที่จะทิ่มแทงประสาทของวัจน์ได้มากยิ่งไปกว่าเรื่องอาการป่วย ของพี่ชายเขา โดยเฉพาะเมื่อคนพูดเป็นคนที่ไม่ชอบหน้า ไม่ประสงค์จะให้ เข้ามาเกี่ยวข้องกับสนิทชิดเชื้อจนกลายเป็นลูกสะใภ้

(ปลายเทียน.2544:116)

จากเนื้อเรื่องที่ยกมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงนิสัยของวัจน์ที่เชื่อมั่นในความคิดของตน และ วัจน์เชื่อมั่นว่าพี่ชายเขาเป็นบ้า ถึงแม้ว่าเรวิทย์และเกาลัดได้พาคนจากวรรณคดีมายืนยันแต่วัจน์ ก็ยังไม่เชื่อ และวัจน์ไม่ชอบเกาลัดเมื่อรู้ว่า ทางบ้านของเขามีปัญหาทางการเงิน จึงไม่อยาก ใหเรวิทย์เกี่ยวข้องกับเกาลัด

เรวิทย์

เรวิทย์ เป็นลูกของวัจน์ ที่เกิดกับภริยาภรรยาที่ได้หย่าขาดกันแล้ว เรวิทย์เป็นชายหนุ่ม อายุสิบกว่าปี มีรูปร่างผอมสูงมิวสองสี แม้ว่าพ่อแม่จะหย่าขาดจากกันแต่เรวิทย์ก็ไม่ใช่เด็ก

มีปัญหา เนื่องจากเรวิทย์ได้รับความเอาใจใส่จากวงศ์เมืองผู้เป็นลุงของเขา ทำให้เขามีนิสัยที่อบอุ่น อ่อนโยน หัวใจและกังวลเรื่องเล็กๆน้อยๆ เมื่อเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับคนที่เขารัก ดังนี้

"แม่ เรายังสนเพราะเรสงสารลุง ลุงบักใจเชื่อร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าจริง เชื่อว่าเรก็ต้องเห็นว่าเป็นจริง แล้วเราจะเอาอะไรไปบอกลุง เราไม่อยากพูดไม่จริงกับลุง แต่เรก็ไม่อยากพูดความจริงให้ลุงสะเทือนใจ เราไม่ดีเอง ทั้งลุงไว้คนเดียว เสียเวลานควรไปหาลุงมากกว่านี้ แต่ก็ไม่ได้ทำ"

...เสียงสัญญาณโทรศัพท์มือถือก้องวานเป็นเพลงขึ้นขัดจังหวะ ต่างคนต่างชะงัก

... "สงสัยจะเกาฬัด เราให้เขาโทรกลับ" ชายหนุ่มบอกมารดา เมื่อกดปุ่มสัญญาณรับ ยกขึ้นแนบหู "เกาฬัด...อยู่ไหน...เฮ้! อะไรวะ"

... "เกาฬัดกับพี่จ๊อไปบ้านลุงวงศ์ แล้วเจออะไรเข้าไม่รู้ที่นั่น พี่จ๊อกลับมาคนเดียว เพิ่งติดต่อผมได้ ผมไปละแม่...เป็นห่วงเกาฬัด"

(ปลายเทียน.2544:89-90)

เกาฬัด

เกาฬัด หญิงสาวเพื่อนสนิทของเรวิทย์ เป็นหญิงสาวรูปร่างสูงเพรียวแขนขาเรียวยาวตามแบบคนรุ่นใหม่ เกาฬัดเป็นวัยรุ่นสมัยใหม่ที่กล้าแสดงออก เนื่องจากได้ไปเรียนที่ต่างประเทศเป็นคนร่าเริง อยากรู้อยากเห็น กล้าหาญ มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ตอนที่เกาฬัดช่วยเจ้าสร้อยสุมาลีไม่ให้โงงพรายบิราภของขุนแมงตึงร่างของเธอลงสู่ใต้ท้องทะเล เกาฬัดช่วยเจ้าสร้อยสุมาลีโดยไม่หวาดกลัวอันตราย ดังนี้

ใจหายวาบ เมื่อกวาดสายตามองแล้วไม่เห็นว่ายหญิงสาวคนนั้นอยู่ตรงไหน

ใจเร็วพอกับผีเท้า เกาฬัดวิ่งบุกตะลุยลงไปใต้น้ำเพราะความห่วงสร้อยสุมาลี เล็งมองตรงที่ที่เห็นหล่อนอยู่เมื่อครู่ แล้วพุ่งกายแหวกคลื่นตรงไปที่นั่นอย่างไม่รอช้า ...

...แม้จะมีด เกาฬัดก็มองเห็นภาพประหลาดที่ทำให้หล่อนเย็นเฉียบ ยิ่งกว่าความเย็นของท้องทะเลหลายเท่าตัว

...ทั้งที่กลัวสุดขีด เกาต์ก็ไม่ได้เสียขวัญ หล่อนกลั่นใจพุ่งพรวดขึ้นสู่วิน้ำ คว่าแขนสร้อยสุมาลีได้ก็ออกแรงดึงเต็มแรง เพื่อให้หลุดจากเจ้าร่างประหลาดนั้น

แรงดึงได้น้ำมีพลังแรงกล้าเกินกว่ากำลังของหญิงสาว แขนของธิดาเจ้าเชียงใหม่ถูกยืดอกกลับไปจนสิ้นหลุดจากมือ เกาต์ใจหายวาบ อ้าปากร้องสุดเสียง

(ปลายเทียน.2544:248-249)

รุจียา

รุจียา เป็นแม่ของเรวิทย์ แม้ว่าจะได้หย่าขาดจากวัจน์ผู้เป็นพ่อของเรวิทย์ แต่รุจียากับลูกชายก็มีความใกล้ชิดและสามารถพูดคุยปัญหาเกี่ยวกับลูกได้ทุกเรื่อง รุจียามีนิสัยร่าเริง ไม่เข้มงวดกับลูก เข้าใจเหตุผลการกระทำของลูกเสมอ ดังจะเห็นได้จากตอนที่รุจียาพูดกับวัจน์เพื่อให้วัจน์เข้าใจลูกชาย ดังนี้

“วัจน์” รุจียาเตือน เสียงแข็งขึ้นนิดหน่อย “เราไม่ใช่คนเหลวไหลอย่างคุณชอบดูถูก ลูกเรียนจบ โตเป็นผู้ใหญ่แล้วรับผิดชอบชีวิตแก่ได้แล้ว แกจะไปได้อีกว่านี้ ถ้าคุณไม่รั้งแกเอาไว้ในตำแหน่งลอยให้แก่ยึดอัด เลิกยุ่งกับลูกแล้วปล่อยให้แกไปตามทางของแกเถอะ”

...แต่คำตอบของเขาคือเสียงหัวเราะเยาะ

“เธอก็เอาแต่เข้าข้างลูก ดูสิว่ามันจะทำอะไรได้บ้าง ตอนฉันอายุเท่ามันฉันทำเงินได้ไม่รู้กี่แสนแล้ว เก็บเงินซื้อรถใหม่ได้แล้วด้วย แล้วเจ้าเรละ..”

“ก็ให้ลูกไปทำงานของตัวเองซี”

“อย่าพูดเลย”

“ฉันต้องพูด” รุจียาบอกตัวเองว่าในที่สุดเธอก็ต้องพ่ายแพ้ปล่อยอารมณ์ให้ขุนมัวในการโต้เถียงเขา “เราไม่ใช่คนเหลวไหล ฉันรู้นิสัยลูกแต่คุณบังคับลูกเกินไป ลูกอยากไปเรียนต่อคุณก็ไม่อยากให้ไป...ลูกจะทำงานของตัวเองคุณก็ไม่ให้ทำ คุณบังคับลูกมากลูกก็แค้นที่คุณ เรื่องเพื่อนอีก

เหมือนกัน กิดกันอะไรหนักหนากับเด็กอย่างเกาลัด ได้มาเป็นสะไภ้ฉันก็ไม่เห็น
เสียหายตรงไหน

(ปลายเทียน.2544:150-151)

ทุกตัวละครที่มาจากวรรณคดีทั้ง เพชรกล้า เจ้าสร้อยสุมาลี นางหล้าและนางลูน
ในระยะเริ่มแรกที่มาจากโลกวรรณคดีทุกคนประหลาดใจกับวัตถุลึกลับที่ได้พบเห็นในยุคปัจจุบัน
แต่ทุกคนก็ปรับตัวได้จนเริ่มคุ้นเคยกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว

ในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ผู้อ่านหลายคนอาจจะไม่ชอบข้อเสียบางประการ
ของขุนแผน เช่น นิสัยเจ้าชู้ การทำผิดศีลธรรมโดยได้นางพิมพิลาไลยแล้วยังได้นางสายทอง
ที่เป็นพี่เลี้ยง หรือการทำร้ายจิตใจผู้หญิงเป็นต้น แต่ข้อดีของขุนแผนที่เห็นได้อย่างชัดเจนในเสภา
ขุนช้างขุนแผนคือ ขุนแผนมีความจงรักภักดีต่อพระพันวษาเป็นอย่างมากและแก้แค้นก็ได้แสดงให้เห็นถึง
คุณธรรมข้อนี้ของขุนแผนอย่างชัดเจน ขุนแผนออกติดตามเจ้าสร้อยสุมาลีเพื่อไปถวาย
พระพันวษา แม้จะต้องฆ่าเพชรกล้าแต่ขุนแผนก็ต้องทำ เพื่อให้ได้เจ้าสร้อยสุมาลีกลับไปถวาย
พระพันวษาให้สำเร็จ

และตัวละครในยุคปัจจุบันเมื่อได้รู้จักกับตัวละครที่มาจากวรรณคดี ทุกคนต่างมองด้วย
ความประหลาดใจเพราะมีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างจากคนในยุคของตน เจ้าสร้อยสุมาลีเป็น
ผู้หญิงที่นุ่มนวลอ่อนหวาน งดงาม และมีอำนาจซ่อนอยู่ในความอ่อนโยนนั่นด้วยเป็นธิดาของ
เจ้าเมืองเชียงใหม่ ส่วนเพชรกล้าทุกคนมองว่าเข้มแข็ง ใจร้อน ทะนงองอาจ กล้าหาญสมเป็น
นักรบ และมีความจงรักภักดีต่อเจ้าสร้อยสุมาลีอย่างยิ่งยวด ทุกคนชื่นชมเจ้าสร้อยสุมาลีและ
เพชรกล้าที่มีลักษณะเด่นซึ่งหาได้ยากในคนยุคปัจจุบัน

4. ฉาก

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543:185) ได้ให้ความหมายของ ฉาก ในนวนิยาย หมายถึง เวลา
และสถานที่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่บอกให้ผู้อ่านรู้ว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ที่ไหน ที่นั่น
มีลักษณะอย่างไร ผู้แต่งจึงควรมีความรู้หรือประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์
สังคมวิทยาฯลฯพอสมควร เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างให้ถูกต้องสมจริง สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
และช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่อง

งานเขียนนวนิยายที่มีการเดินทางข้ามมิติ ส่วนมากจะเป็นการเดินทางจากปัจจุบันไปสู่อดีต แต่ในส่วนของ นวนิยายเรื่องปลายเทียน ผู้แต่งได้เปลี่ยนให้ตัวละครจากอดีตเดินทางมาสู่ยุคปัจจุบัน ซึ่งฉากของเรื่องนี้สามารถแบ่งได้ ดังนี้

4.1 ฉากที่บรรยายภาพความงามในโลกวรรณคดี

ฉากที่เชื่อมมิติระหว่างอดีตและปัจจุบันของนวนิยายเรื่องนี้จะมียุคสัญลักษณ์ประดิษฐ์ขึ้นเป็นตัวเชื่อมระหว่างมิติให้ตัวละครทั้งสองภพได้มาพบกัน ซึ่งผู้แต่งได้สร้างตัวละครที่มีสัมผัสพิเศษอย่างวงศ์เมืองขึ้นมา และเขาสามารถเดินทางไปยังอีกมิติหนึ่งได้ เมื่อเขาได้อ่านงานวรรณคดี โดยในเรื่องนี้จะมีสมุดข่อยวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนฉบับเชลยศักดิ์เป็นสื่อกลางให้ตัวละครจากในสมุดข่อยเดินทางข้ามมิติออกมาสู่โลกปัจจุบัน ดังที่วงศ์เมืองเล่าให้เรวิทย์ฟังว่า

“มันเริ่มจากสมุดข่อยเรื่องขุนช้างขุนแผน เนื้อเรื่องอยู่ระหว่าง ตอนพลายงามได้นางศรีมาลากับตอนขุนแผนพลายงามจับเจ้าเชียงใหม่ เร่กันไปที่บ้านให้ไปดูพานบนข้างเตียงลวงวางไว้ตรงนั้น ลุงสอบถามจนถึงแหล่งแล้วเป็นของบรรพบุรุษของเขา เขาสืบเชื้อสายมาจากกวีในรัชกาลที่สอง แต่ก็ตามธรรมเนียมในสมัยนั้นที่มักไม่ระบุชื่อคนแต่ง ขุนช้างขุนแผนมีหลายสำนวน กวีจำนวนมากช่วยกันแต่งกันคนละตอนสองตอน แล้วจะด้วยอะไรก็ตามบางตอนมันหายสูญไป บางตอนก็เหลือรอดมาได้อยู่ในหนังสือขุนช้างขุนแผนฉบับหอพระสมุดที่อ่านกันทุกวันนี้

ลุงเป็นคนมีสัมผัสประหลาดกว่าคนอื่น เมื่อก่อนลุงไม่รู้ตัวหรอก นึกว่ามันเป็นความคิดฝัน มันไม่เคยเป็นจริงเป็นจังเท่าที่ตอนนี้ เหมือนกับสัมผัสนี้มันรอเวลาของมันให้แตกกล้าเสียก่อน แล้วค่อยแสดงฤทธิ์ออกมา บทมันจะแสดงออกมามันก็จุใจลุงจนตั้งตัวไม่ติด

ลุงเอาสมุดข่อยมาอ่าน มาปรีวรรตออกเป็นภาษาและตัวละครดสมัยนี้ทำไป วันละเล็กละน้อย จนวันหนึ่ง ลุงก็พลัดเข้าไปโน้นจริง ๆ...”

(ปลายเทียน 2544:43-44)

และผู้แต่งยังได้ใช้มุมมองของวงศ์เมืองบรรยายถึงความงามของฉากที่ได้เดินทางข้ามมิติเข้าไปในวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ดังนี้

"ลุงไม่ได้บ้า ลุงเห็นจริงๆ เอย่ ป้าเข้าลำเนาไพรในนั้นมันงามวิจิตร
บรรจงเสียจนบรรยายไม่ถูก ขนาดลุงเป็นนักประพันธ์ยังตะลึงตะลาน
หมดปัญญาจะพูด ป้าอุทยานที่ลุงเคยพาหลานไปหลายต่อหลายแห่งไม่งาม
เทียบเท่าป่าที่กรีสร้างขึ้นมา ทั้งภูเขา ทั้งน้ำตกไหลลงมาจากยอดเขา จะว่า
เหมือนมันก็เหมือน แต่จะว่ามันไม่เหมือนก็ไม่เหมือน เพราะมันสวยเหมือนป่าใน
สวรรค์ชั้นฟ้า มองด้วยสายตากวี มันไม่เหมือนมองด้วยสายตาอย่างเราๆ แกต้อง
เห็นอย่างลุงแล้ว แกจะรู้

แลเห็นเขาเงาเงื่อมชะง่อนชะงอก

เป็นกรวยโกรกน้ำสาตกระเซ็นชาน

โครมครึกก็ก้องท้องพนาลัย

พลุ่งพล่านมาแต่ยอดศิขริน

เป็นชะวากทุ่งเว้งตระเริงพัก

แง่ชะงักเงื่อมชะง่อมล้วนก้อนหิน

บ้างใสสดหยดย้อยเหมือนพลอยนิล

บ้างเหมือนฟุ้งกลิ่นร้อยห้อยเรียงราย

ลุงเดิน...เดินเท่าไพรไม่เมื่อยไม่เหนื่อย ไม่ร้อนไม่หนาว ชมเสียจนลืมใจ
มาจนถึงริมห้วย...ต้นไม้อุดมชื้นเขียวเหมือนมรกต...น้ำใสราวกับแก้ว สายลม
พัดมาเป็นกลิ่นดอกไม้ป่า หอมอบอวลเป็นกลิ่นรำของพงไพร หาที่ไหนไม่ได้อีก

เหล้ามิ่งไม้ไพรโคกอยู่ริมห้วย

ลมซวยหล่นลอยกระแสดินรู้

น้ำใสแลซึ่งถึงแผ่นดิน

ฟุ้งกลิ่นสุมาลย์บ้านระย้า

สัตบุษย์บัวแดงขึ้นแฝงผัก

พรรณผักผาดผ่านก้านบุปผา

แพงพวยพุ่งพาดพันสันตะวา

ลอยคงคาทอดยอดไปตามธาร

สำหรับรายเรียงเคียงทับกระจับจอก

ผักนึ่งอกยอดชูดูสะอาด

ภุมรินบินเคล้าสุมาลย์

ในธรรมาปลาพลาถระการดา"

แล้วเมื่อเดินชมป่าชมดงลึกเข้าไปเรื่อยๆ ลุงก็ได้พบว่ามีคนอาศัยอยู่ใน
ป่านั้นเป็นผู้หญิงสวยมาก...สวยเหมือนรูปเขียนไม่เหมือนคนธรรมดา"

(ปลายเทียน 2544:44-45)

จากบทข้างต้น ผู้แต่งบรรยายฉากที่วงศ์เมืองได้เดินทางข้ามมิติเข้าไปในสมุดข่อยแล้ว
พบกับธรรมชาติที่สวยงามจนยากเกินบรรยายและพบกับเจ้าสร้อยสุมาลีในป่านั้น ถึงแม้ว่า
วงศ์เมืองที่เป็นนักประพันธ์ก็ไม่สามารถบรรยายความงามของธรรมชาตินั้นเท่าไรก็ได้ ซึ่งผู้แต่งได้
คงลักษณะของฉากในวรรณคดีให้เหมือนเดิมมากที่สุด โดยการหยิบยกบทเสภามาจาก วรรณคดี
เรื่องขุนช้างขุนแผน ฉบับหอพระสมุด ตอนที่ 28 - พลายงามได้นางศรีมาลา มากล่าวไว้ใน
นวนิยายด้วยเพื่อให้เห็นภาพความงามของธรรมชาติในวรรณคดีไทยที่วิเศษสักก่อนได้แต่งไว้

4.2 ฉากเวทมนต์คาถาปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติที่ตัวละครในวรรณคดีบันดาล ให้เป็น

ฉากในนวนิยายเรื่องนี้เป็นเหตุการณ์ของยุคปัจจุบันที่ไม่มีการใช้เวทมนต์คาถาเกิดขึ้น
ในชีวิตจริง แต่ผู้แต่งได้ให้ตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมานั้นมีเวทมนต์คาถาและสามารถใช้ในยุค
ปัจจุบันได้ เมื่อตัวละครที่เดินทางมาจากอีกมิติได้ใช้เวทมนต์คาถาจะทำให้เกิดปรากฏการณ์
เหนือธรรมชาติขึ้น ดังนี้

เพียงพริบตาเดียว แสงแดดเลื่อนหายเหมือนตะวันถูกเป่าดับไป
ชั่วขณะมืดสนิท จนเหมือนกลางดึก เสียงพายุโหมกระแทกผาเรือนสะท้านไหว
ไปทั้งหลัง หน้าต่างขอหักกระซกปิดเข้าหากันปึงปัง กระถางต้นไม้บนนอกชาน
ก็ล้มลงแตกกระเนระนาดดังสนั่น

"คาถาวาโยธาตุ" เพชรกล้ำพิมพำกับตนเอง

เขารู้มนตร์บทนี้ แต่ยอมรับว่าความเชี่ยวชาญของขุนแผนเหนือกว่าเขา
มากตอนนั้นเมื่อกวาดเม็ดยาไม่รู้ว่ามาจากไหนปลิวว่อนเหมือนถูกมือมองไม่เห็น
สาดลงมาจากอากาศโดนกายแลบแปลบปลาบราวปลาเข็มที่มแทงทั่วตัว

เสียงเกาลัดร้องกรีด เมื่อโดนเข้าเต็มผิวกายหล่อนเป็นหน้าหลบซุกอยู่แนบกำแพง
เพชกรล้ำ

(ปลายเทียน 2544:464)

จากข้างต้น ขุนแผนได้ใช้คาถาเวทย์อาถุในการต่อสู้กับเพชกรล้ำ เมื่อขุนแผนใช้คาถานี้ทำให้เกิดปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติเกิดขึ้น คือ จากเวลากลางวันที่มีความสว่างของดวงอาทิตย์ได้กลับกลายเป็นกลางคืนที่มีดสนิหพร้อมทั้งมีลมพายุ

หรือจากการปรากฏตัวของโหงพราญที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติขึ้น ดังนี้

“จู่ๆ คลื่นเริ่มแรงขึ้นได้ผืนฟ้าสีมืด พร้อมด้วยกลุ่มเมฆดำทะมึนจากขอบฟ้าแล่นละลิ่วมาถึงกลางฟ้าโดยไม่มีใครทันสังเกตมาก่อน กระแสลมพัดอยู่แรงกล้าทวีขึ้นเหมือนฝนจะตกพัดแรงจนคลื่นโยนตัวขึ้นลง เกาลัดระส่ำระสายอยู่กลางคลื่น จนกระทั่งเห็นศีรษะใครคนหนึ่งลอยผลุบโผล่ออกไปไม่มากนัก...

...“ฤทธิ์โหงพราญ”

เรวathyใจไม่ดี แม้ยังไม่เข้าใจต้นสายปลายเหตุ หรือแม้แต่เข้าใจว่า ‘โหงพราญ’ หมายถึงอะไรแน่ แต่เขาก็ตระหนักถึงว่าธรรมชาติโอบล้อมตัวดุวิปริตพิลึกสะพรึงกลัว เหมือนกับว่าจู่ๆ เขาก็ลอยคออยู่ท่ามกลางพายุกลางทะเลลึกมืดทะมึนไปหมดทุกทิศทาง ขยาดหาข่าวว่าไร้บัดนี้กลืนหายไปในความมืดแทบแยกไม่ออกจากท้องทะเล แม้แต่เกาลัดเองก็หายไปมองไม่เห็นว่ายล่อนอยู่ตรงไหน

เกาลัดละล้าละลังอยู่กลางคลื่น เริ่มสังเกตเห็นว่าผิวคลื่นใกล้ตัวไหวตัวแปลกประหลาดกว่าที่อื่น เพราะมีฟองน้ำผุดพวยขึ้นมาเหมือนน้ำเดือด น้ำถูกตีกระฉอกกระฉ่อนราวกับมีใครกำลังโรมรันฟันแทงกันดุเดือดได้ผืนน้ำ...”

(ปลายเทียน 2544:248-251)

จากข้างต้น เมื่อโหงพราญได้ปรากฏตัวขึ้นเป็นเหตุให้ธรรมชาติแปรปรวน จากทะเลที่ลมสงบกลับกลายเป็นบรรยากาศที่เหมือนฝนจะตกและมีลมพายุ

ทั้งนี้ เหตุการณ์เหนือธรรมชาติจากฤทธิ์ของโหงพราภจะเข้าสู่สภาวะปกติ เมื่อฤทธิ์ของโหงพราภหมดไป ดังนี้

"มันหนีไปแล้ว"

"ตัวอะไร?" หล่อนอดถามไม่ได้ แม้จะกลัวจนเสียงสั่น

"ผีพราภ"

... "ผีทะเลมั้ง..." หล่อนพยายามทำให้เป็นเรื่องตลก ด้วยการหัวเราะ

แต่ก็พบว่าผิดเต็มทน "นี่เกิดอะไรขึ้น...แล้ว...เอ๊ะ! ทำไม..."

ที่อุทยานออกมาด้วยความประหลาดใจเต็มที่ ก็เพราะพบว่าทุกอย่างรอบตัวแปรเปลี่ยนไปจนนางงวย ลมแรงกล้าพัดกระหน่ำเท่าพายุเมื่อครู่สงบลงอย่างไม่มีร่องรอย คลื่นเรียบสนิทราวกับอยู่ในคลอง และที่สำคัญ ห้องฟ้าปิดเมื่อครู่บัดนี้เปิดสว่างมองไม่เห็นเมฆใดๆ แม้จะมีแดดก็โปร่งใส มองเห็นหาดขาวยาวทอดตัวอยู่ใกล้แค่เอื้อมแทบว่าจะเดินลุยน้ำเข้าไปได้

เพชรล้ำยับมูปากอย่างเครียดๆ

"มันแพ้ หนีไปแล้ว พอฤทธิ์หมด อาถรรพ์ก็หมด"

(ปลายเทียน 2544:251-252)

ผู้แต่งนวนิยายเรื่องปลายเทียนได้กล่าวถึงฉากที่บรรยายภาพความงามในโลกวรรณคดีที่สวยงามวิจิตร จนทำให้วงศ์เมืองตัวละครที่ก้าวข้ามมิติจากยุคปัจจุบันตกตะลึงในความงาม และผู้แต่งได้ยกเสภาขุนช้างขุนแผนมากล่าวไว้ในนวนิยายด้วย ก็ยิ่งทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพความงามนั้นชัดเจนยิ่งขึ้นและได้รับอรรถรสความไพเราะจากบทกวีด้วย และฉากที่แสดงให้เห็นปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติที่เกิดจากเวทมนตร์คาถาของตัวละครที่มาจากวรรณคดีก็ทำให้ผู้อ่านรู้สึกตื่นเต้นกับเวทมนตร์คาถาที่เกิดขึ้นนั้น

5. บทสนทนา

ในงานเขียนนวนิยาย ผู้แต่งจะให้ตัวละครมีบทสนทนาเพื่อใช้ในการดำเนินเรื่อง และทำให้ผู้อ่านไม่เกิดความรู้สึกเบื่อเพราะได้อ่านบทสนทนาสลับกับบทบรรยาย และบทสนทนาทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นนิสัยของตัวละครชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่ง สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543:184) ได้ให้ความหมายของ บทสนทนา ในนวนิยาย หมายถึง คำพูดที่ตัวละครใช้โต้ตอบกันในเรื่อง

บทสนทนาที่ดีต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตัวละคร ต้องสอดคล้องกับบรรยากาศในเรื่องและที่สำคัญต้องมีลักษณะสมจริง คือ มีคำพูดที่เหมือนกับบุคคลในชีวิตจริงใช้พูดกัน

แก้วแก้วได้สร้างตัวละครของนวนิยายเรื่องปลายเทียนสองยุค คือ ตัวละครในยุคปัจจุบัน และตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีไทย ดังนั้นบทสนทนาที่ใช้ในการดำเนินเรื่องจะทำให้เห็นถึงความแตกต่างของตัวละครทั้งสองยุค ซึ่งแก้วแก้วได้กล่าวถึงสาเหตุของการแตงนวนิยายโดยใช้บทสนทนาที่ต่างกันว่า

“นวนิยายเรื่องนี้มีรูปแบบและเนื้อหาแตกต่างไปจากเรื่องก่อนๆที่เคยเขียนมา เพราะเป็นการผสมผสานวิธีการบรรยายเรื่องแบบนวนิยายกับบทเสภา สลับกันตลอดเรื่อง ด้วยการนำบทเสปามาเป็นวิธีการพูดของตัวละครสำคัญหลายตัว

เรื่องนี้ มีแรงบันดาลใจมาจากความคิดว่าหนุ่มสาวรุ่นใหม่โดยเฉพาะเยาวชนไทยมักห่างเหินวรรณคดีไทยอันเป็นสมบัติของชาติ เยาวชนผู้รักการอ่านในปัจจุบันมีอยู่มาก ที่กลับไปหลงใหลการ์ตูนของต่างประเทศมากกว่าวรรณคดีไทย สนใจเรียนรู้วัฒนธรรมต่างประเทศมากกว่าเรียนรู้วัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางภาษาที่แทรกอยู่ในวรรณคดีไทย...”

(ปลายเทียน.2544: 4)

ทั้งนี้ บทสนทนาของตัวละครในเรื่องนี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของยุคสมัยได้ดีสามารถแบ่งได้ ดังนี้

5.1 บทสนทนาของตัวละครจากวรรณคดีไทยที่เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบัน

ผู้แต่งได้ให้ตัวละครจากวรรณคดีไทยที่เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบันพูดเป็นบทเสภา เนื่องจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน มีการแต่งเป็นบทเสภา ซึ่งผู้แต่งยังคงยึดหลักนี้ไว้เพื่อให้ได้ความสมจริงของงานวรรณคดี ดังนั้นบทสนทนาของตัวละครที่มาจากวรรณคดีไทยจึงเป็นบทเสภาที่มีการใช้ภาษาที่คล้องจองกัน ดังนี้

เมื่อรูปหล่อโลหะมีชีวิตเคลื่อนไหวได้ ใจหนึ่งเกลียดก็ตื่นตะลึง แต่อีกใจก็กลัว...กลัวความแปลกประหลาด ไม่รู้จะจบลงในทิศทางไม่คาดคิดอย่างไรบ้าง

พอดีก็ได้ยินเสียงถาม ดังมาจากรูปหล่อโลหะรูปนั้น

“เจ้าสองคนจากตำบลแห่งนี้ไหน

ชื่อเรียงเสียงไว้ให้บอกข้า

เห็นบอกว่าผู้ใหญ่เฒ่า

อย่ามูสาว่าความไปตามจริง”

เกาลัดเขย่าแขนชายหนุ่ม ตอนนั้นความกล้าๆกลัวๆหายไปแล้ว

กลายเป็นความยุ่งยากใจ

“พี่จื้อ พุดยี่เกเป็นม้าย์ ตอบเขาไปหน่อย เกาลัดพุดไม่เป็น”

“พุดยี่เกอะไรละคุณ เขาพุดเป็นกลอนเสภา...จำคุณวงศ์เมืองเล่า

ไม่ได้หรือ”

(ปลายเทียน.2544:69-70)

บทสนทนาข้างต้นเป็นการสนทนาระหว่างตัวละครทั้งสองยุคของเพชรกล้า เกาลัด และ คณา ซึ่งเพชรกล้ายังคงพุดบทเสภา ถึงแม้ว่าจะได้เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบันแล้ว และจาก บทสนทนานี้ทำให้เห็นว่าเกาลัดตัวละครยุคปัจจุบันไม่รู้จักบทเสภา ที่เป็นงานวรรณคดีไทยที่ สืบทอดมาแต่อดีต ซึ่งตรงกับคำกล่าวของผู้แต่งที่เห็นว่า วัยรุ่นปัจจุบันไม่ให้ความสนใจงาน วรรณคดีไทย

เมื่อตัวละครได้เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบัน ผู้แต่งได้เปลี่ยนบทสนทนาจากบทเสภา มาเป็นภาษาที่เป็นร้อยแก้ว แต่ยังคงมีกลิ่นอายของภาษาที่ใช้กันในอดีต ดังนี้

“กลิ่นหอมหวานดังดอกมะลิอวลผ่านไปวุ่นหนึ่งเมื่อสร้อยสุมาลีเดินผ่าน
หุดตัวนั่งลงบนพาไล เพชรกล้าเดินตามไปแล้วลงนั่งพับเพียบก้มต่ำอย่าง
สำรวม ส่วนเกาลัดรับลูกตรงไปนั่งขัดสมาธิลงตรงหน้าหญิงสาว แต่ก็มีสติยัง

คิดพอนั่งลงบนพื้นนอกชาน ไม่กล้านั่งใกล้ขึ้นนั่งติดกับนาง
ในวรรณคดี นายเพชรกล้าคนนี้จะเอาชักดาบหวดกบาลฉันอีกหลายปีก็!

คิด ยังไม่ทันถาม ก็ได้ยินเสียงสรวนเฮฮารื่นกึ่งวานนิมนวล

“คุณขึ้นมานั่งข้างฉันไหม ไม่ต้องนั่งข้างล่าง”

ขึ้นกับการพุดเป็นเสภาคล้องจอง เกาลัดกระพริบตาไม่ยากเชื่อว่า
ได้ยิน

"พูดยังเป็นด้วยเหรอ สร้อย...เอ๊ย! ฉันต้องเรียกคุณว่ายังไงเรียก
องค์หญิง...หรืออะไร"

หล่อนเห็นรอยยิ้มสดใสดังดอกบัวขาว แยมกลับออกในแสงเดือน

"คุณพ่อท่านหัดฉัน ฉันพอพูดได้ไม่มีใครเก่ง...ดูสิ เผลอเข้าจะกลับไปพูด
แบบเดิมเสียแล้ว ส่วนชื่อฉัน คุณพ่อท่านเรียกว่าเจ้าสร้อยสุมาลี"

(ปลายเทียน.2544:80-82)

จากบทข้างต้น ทำให้ทราบว่าวงศ์เมืองได้สอนให้ตัวละครจากวรรณคดีพูดแบบคนในยุค
ปัจจุบัน แต่จะเห็นได้ว่าตัวละครจากวรรณคดีก็ยังคงใช้คำภาษาเก่าโบราณที่คนในยุคปัจจุบัน
ไม่ได้พูดกันแล้ว ดังนี้

สร้อยสุมาลียังคงพูดเสียงอ่อนๆต่อไป

"ฉันเป็นห่วงคุณพ่อท่านนักหนา ไม่ได้ถือยศ ถือว่าเป็นคนธรรมดา
แต่วิตกว่าจักไปรบกวนฉันใด ฉันไม่เคยออกนอกบ้าน"

(ปลายเทียน.2544:83)

สร้อยสุมาลีรอฟัง เมื่อไม่เห็นใครตอบ หล่อนก็ตอบด้วยเสียงนิ่มนวลว่า

"พาฉันไปพบคุณพ่อเสียก่อนเถิด จากนั้นค่อยคิดการภายนอก
ว่าจะทำฉันใด คุณพ่อย่อมคิดได้"

(ปลายเทียน.2544:97)

ชุดว่ายน้ำเช่นที่คุณเกาลัดสวมลงในสระว่ายน้ำ พี่และฉันสวม

ไม่ได้ดอก บัดสีใจ"

แปลว่าอะไรก็ไม่รู้ เกาลัดทำหน้าจุกเย็นกับตัวเองขณะพยายาม

คิดค้นคำแปล คุณลุงก็เข้าห้องไปเสียแล้ว ไม่งั้นจะจับมาซักให้หายปวดหัว

(ปลายเทียน.2544:232)

จากบทข้างต้นคำว่า "จัก" "ฉันใด" "เถิด" "คิดการภายนอก" "ดอก" และ "บัดสีใจ"
เป็นคำที่คนในสมัยก่อนได้ใช้พูดกัน ซึ่งในปัจจุบันไม่ได้ใช้พูดแล้ว ทั้งนี้ทำให้ทราบว่าภาษามีการ
เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

5.2 บทสนทนาของตัวละครในยุคปัจจุบัน

บทสนทนาของตัวละครในยุคปัจจุบันของนวนิยายเรื่องนี้จะเห็นได้ชัดว่า ผู้แต่งใช้ภาษาที่เข้ากับยุคสมัยและเหมาะสมกับตัวละคร เนื่องจากตัวละครในยุคปัจจุบันเป็นวัยรุ่นและเป็นยุคที่รับอิทธิพลต่างชาติเข้ามามาก ดังนั้นภาษาที่ใช้ส่วนมากจะเป็นภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทย ดังนี้

สาวน้อยคนนี้ยังมีรอยาพพอจะเคาะประตู ไม่ถึงกับก้าวพรวดเข้าไป
คงส่งเสียงเข้าไปแทน

“ทำไม่ถึงจะกลับกรุงเทพ เอะ you’re kidding”

“พูดจริง...เลขาพ่อเรามาตาม คนอื่นๆอยู่กันต่อไม่ต้องกลับแล้วค่อย
เจอกัน”

(ปลายเทียน.2544:37)

หรือการใช้คำต่างประเทศที่เป็นศัพท์เฉพาะของตัวละครยุคปัจจุบัน ดังนี้

“พี่น้องกะฉันไปเรียนต่อที่อเมริกา แต่เจอไอเอ็มเอฟเข้าพ่อเลยเรียก
กลับมาหมด ตอนนี่ก็ไม่ว่าจะทำอะไรดี คุณรู้จักมั๊ยไอเอ็มเอฟ น้ากลัวไม่รู้จัก
โลกคุณกับโลกฉันมันคนละมิติกัน วันๆคุณคงไม่ต้องมีปัญหว่าแบงค์
เจอปัญหา NPL แล้วจะฟ้องคุณล้มละลาย...ฉันนี่ก็ไม่ออกว่า คนอย่างขุนแผน
ต้องควักกระเป๋าซื้อข้าวกิน”

(ปลายเทียน.2544: 78)

จากบทสนทนาข้างต้นจะพบ ภาษาต่างประเทศที่เป็นศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับเศรษฐกิจ เช่น
“ไอเอ็มเอฟ” “NPL” และคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันคือ “แบงค์”

นอกจากนี้ ผู้แต่งได้ใช้บทสนทนาที่แสดงให้เห็นว่า ภาษาในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเสมอทำให้เกิดคำใหม่ และการใช้คำเก่าแต่ความหมายผิดไปจากเดิม ดังนี้

ว่าแล้ว เขาก็เดินอ้อมหน้ารถ ตรงไปเปิดประตูรถด้านหลังหล่อน
หน้าต่างเฉย ชะโงกหน้าเข้าไปมอง ยิ้มกว้างเห็นฟันขาวหมดปาก ซ้ำยื่นมือเข้าไป
เหมือนจะรับมือหล่อนให้ก้าวออกมา

"ลงมาสิครับ ผมชื่อแม็ค เพื่อนซีมัน..."

(ปลายเทียน.2544: 107)

จากบทสนทนานี้ คำว่า "ซี" เป็นคำใหม่ หมายถึง สนิทกันมาก

แม็คระเบิดเสียงหัวเราะ กิ่งช้า กิ่งประหลาดใจ กับอาการตื่นตระหนก
ของคนในรถ

"พวกนี้เค้าพูดอะไรนะ ซีซะมัด ไม่รู้เรื่อง"

(ปลายเทียน.2544: 108)

จากบทสนทนานี้คำว่า "ซี" หมายถึง ติดตาม, เร่งรัด แต่ในกรณีนี้ ความหมายของคำนี้จะผิดไปจากเดิม คำว่า "ซี" ความหมายใหม่หมายถึง ตลก, ขำ

จากบทสนทนาของตัวละครในนวนิยายเรื่องปลายเทียนจะเห็นถึงความแตกต่างของภาษาที่ตัวละครทั้งสองยุคได้ใช้สนทนา ในตอนแรกตัวละครที่มาจากวรรณคดีจะพูดเป็นบทกลอน เมื่อคนในยุคปัจจุบันได้ฟังจึงเกิดความประหลาดใจและไม่เข้าใจความหมายนั้น คนในยุคปัจจุบันจึงสอนให้คนที่มาจากวรรณคดีพูดเหมือนคนในยุคปัจจุบัน แต่กระนั้นตัวละครที่ข้ามมิติมาจากวรรณคดีก็ยังคงใช้คำบางคำซึ่งเป็นภาษาเก่าโบราณที่คน ซึ่งในยุคปัจจุบันไม่ได้ใช้แล้ว ส่วนคนในยุคปัจจุบันได้รับอิทธิพลของต่างประเทศเข้ามามากโดยเฉพาะชาติตะวันตก ทำให้เกิดการพูดภาษาอังกฤษปนภาษาไทย หรือใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษแทนการใช้ภาษาไทย ทั้งนี้คำพูดบทสนทนาที่แตกต่างกันของคนทั้งสองยุคทำให้การดำเนินเรื่องได้อรรถรสมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องปลายเทียนที่ตัวละครจากวรรณคดีเดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบันตามองค์ประกอบของนวนิยายพบว่า นวนิยายเรื่องปลายเทียนเป็นเรื่องราวของตัวละครจากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนได้เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบันซึ่งแนวคิดหลักของนวนิยายเรื่องปลายเทียน คือความแตกต่างทางสังคมในการดำเนินชีวิตของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีกับตัวละครในยุคปัจจุบัน และแนวคิดรอง คือ การแสดงความจงรักภักดีของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดี และตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้สามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือตัวละครที่ผู้แต่งสร้างเพิ่มเติมจากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตัวละครเดิมที่มีในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน และตัวละครในยุคปัจจุบันโดยตัวละครที่มาจากวรรณคดีจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากตัวละครในยุคปัจจุบัน ฉากใน

นวนิยายเรื่องนี้จะป็นฉากที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันแต่จะมีเหตุการณ์เหนือธรรมชาติเกิดขึ้นเนื่องมาจากการใช้เวทมนตร์คาถาของตัวละครที่มาจากวรรณคดี และการบรรยายถึงความงามของฉากที่ตัวละครในยุคปัจจุบันได้เดินทางไปพบ ซึ่งบทบรรยายฉากผู้แต่งนำมาจากบทเสภาในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ส่วนบทสนทนาของนวนิยายเรื่องนี้จะเห็นความแตกต่างของภาษาที่ตัวละคร ทั้งสองยุคได้ใช้ คือตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากอดีตจะพูดเป็นบทกลอนหรือคำเก่าโบราณที่ปัจจุบันไม่ได้ใช้แล้ว แต่ตัวละครในยุคปัจจุบันจะใช้ภาษาที่มีอิทธิพลของต่างประเทศเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นการทับศัพท์ การพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ เป็นต้น นวนิยายเรื่องปลายเทียนเป็น นวนิยายที่อ่านแล้วได้ธรรมะมากเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของนวนิยาย

บทที่ 3

ความคิดความเชื่อของตัวละครที่มาจากวรรณคดีและตัวละครยุคปัจจุบัน

ความคิดความเชื่อของตัวละครจากนวนิยายเรื่องปลายเทียน เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยที่มีความคิดความเชื่อ เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ดังที่ สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์ (2536:7) กล่าวว่า ความเชื่อคือ คำตอบซึ่งลึกลับที่เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของคน โดยใช้พื้นฐานความศรัทธาและอารมณ์มากกว่าที่จะเป็นเหตุผล หรือวิทยาศาสตร์ ซึ่งในนวนิยายเรื่อง ปลายเทียน มีการสอดแทรกความคิดความเชื่อที่มาจากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งเป็นความเชื่อของคนในยุคสมัยก่อนซึ่งเป็นยุคก่อนที่วิทยาศาสตร์จะเข้ามามีบทบาทในชีวิต ความคิด และเหตุผล ทั้งในด้านไสยศาสตร์เรื่องการใช้เวทมนตร์คาถาเพื่อป้องกันตัว หรือการทำเสน่ห์ให้ผู้อื่นเกิดความหลงใหล การดูฤกษ์ยามเพื่อประสมผลสำเร็จในสิ่งที่ต้องการจะทำ และความคิดความเชื่อด้านธรรมเนียมปฏิบัติในการดำรงชีวิต เช่น ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ที่มีมาทุกยุคสมัย การวางตัวของผู้หญิงไทยที่มีความแตกต่างกันเกิดขึ้นเมื่อยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการแบ่งชนชั้นทางสังคมที่เป็นความคิดความเชื่อของคนในอดีตซึ่งในปัจจุบันไม่มีการแบ่งแยกกันแล้ว

ในนวนิยายเรื่องปลายเทียน แก้วแก้วได้สอดแทรกความคิดความเชื่อของตัวละครที่มาจากวรรณคดีและตัวละครในยุคปัจจุบัน เพื่อแสดงถึงความเหมือนและความแตกต่างในการดำรงชีวิตของคนยุคสมัยก่อนและยุคปัจจุบัน สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ความเชื่อของคนในยุคอดีตผ่านตัวละครที่มาจากวรรณคดี

แก้วแก้วให้ตัวละครจากวรรณคดีที่เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบัน มีแนวความคิดเชื่อเหมือนในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนที่มีความคิดความเชื่อในเรื่องต่างๆของคนในสมัยนั้น โดยสะท้อนผ่านตัวละครที่เดินทางมาจากวรรณคดี ความเชื่อของคนในยุคอดีตที่ปรากฏในเรื่องปลายเทียน มีดังนี้

1.1 ความเชื่อด้านไสยศาสตร์

ก่อนจะมีศาสนาเกิดขึ้นในโลก มนุษย์มีความเชื่อว่าธรรมชาติให้ทั้งคุณและโทษ ดังนั้นจึงเกิดการบวงสรวง อ้อนวอนให้ธรรมชาติพอใจเพื่อจะได้ช่วยเหลือมนุษย์ ต่อมาแม้จะมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว แต่ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ก็ยังคงฝังรากลึกในจิตใจของมนุษย์ ศาสนาเป็นที่พึ่งทางจิตใจแต่บางครั้งไม่อาจสามารถตอบคำถามหรือช่วยแก้ปัญหาให้มนุษย์ได้ทั้งหมด มนุษย์จึงพึ่งอีกสิ่งหนึ่ง คือ ไสยศาสตร์ เพื่อให้รู้สึกมั่นใจในการดำรงชีวิตมากยิ่งขึ้น

อาจารย์อภิรักษ์ ชัยปัญญา (www.uniserv.buu.ac.th) กล่าวถึงไสยศาสตร์ที่ปรากฏในเรื่องขุนช้างขุนแผนนั้นว่า แบ่งได้ 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ไสยขาว เป็นไสยศาสตร์ที่มีได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น เน้นอิทธิฤทธิ์ต่างๆ เช่น การดูเมฆเพื่อหาฤกษ์ยาม หรือที่เรียกว่า สุริยจันทร์ และสุริยกลา โดยสังเกตจากลมหายใจเข้าออก เป็นต้น ซึ่งไสยขาวนี้เชื่อว่าหากปฏิบัติตามแล้วจะเกิดสิ่งมงคลแก่ตัว
2. ไสยดำ จัดเป็นเดรัจฉานวิชา เป็นไสยศาสตร์ที่มุ่งทำร้ายผู้อื่น สำหรับไสยศาสตร์ประเภทนี้ที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ การทำเสน่ห์ โดยเฉพาะ "การฝังรูปฝังรอย" เช่นตอนที่เถรขวาดทำเสน่ห์ให้พลายงามมารักนางสร้อยฟ้าภรรยาน้อย เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าความเชื่อและไสยศาสตร์ที่ปรากฏในเรื่องขุนช้าง - ขุนแผนมีทั้งด้านที่ให้คุณและให้โทษ ซึ่งนับว่ามีความสมจริงและสอดคล้องกับสังคมมนุษย์อย่างยิ่ง เพราะในสังคมมนุษย์นั้นสิ่งต่างๆ ก็มีทั้งคุณและโทษอยู่ในตัวเสมอ ความเชื่อและไสยศาสตร์ในขุนช้างขุนแผนช่วยสะท้อนให้เห็นว่า สภาพสังคมวัฒนธรรมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั้น การคิดหรือคำอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ในแบบวิทยาศาสตร์ตามหลักของเหตุและผล ยังไม่เป็นที่แพร่หลายดังเช่นปัจจุบัน จึงนำความเชื่อและไสยศาสตร์มาเป็นเหตุผลอธิบายปรากฏการณ์เพื่อให้ผู้คนในสมัยนั้นรู้สึกมั่นใจในการดำรงชีวิตมากยิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ความเชื่อและไสยศาสตร์ได้ทำหน้าที่เสมือนเป็นคู่มือในการดำรงชีวิต และเป็นอุปกรณ์เสริมความมั่นใจให้กับคนไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั่นเอง

ความเชื่อด้านไสยศาสตร์พบอยู่มากในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจลึกลับเหนือธรรมชาติ ทั้งนี้การใช้เวทมนตร์คาถานั้นเพื่อเป็นการต่อสู้และป้องกันตนเอง หรือใช้เวทมนตร์คาถาในการทำเสน่ห์เพื่อให้ผู้อื่นมาหลงใหล ดังจะเห็นในนวนิยายเรื่องปลายเทียน ที่ตัวละครจากวรรณคดีไทยที่เดินทางข้ามมิติมาได้ใช้เวทมนตร์คาถาต่างๆ ดังนี้

การใช้คาถาอะจังจัง เป็นเวทมนตร์คาถาที่สะกดให้ผู้หนึ่งหยุดการเคลื่อนไหวชั่วขณะ พอถูกคาถานี้เมื่อไหร่ จะต้องหยุด ตัวแข็ง ไม่ไหวติง ยกเว้นแต่มีผู้ใดมาคลายมนต์ที่สะกดไว้ หรือ หายเองเมื่อมนต์เสื่อมลง ผู้ที่โดนคาถานี้จะรู้สึกชาและแข็งเกร็งทั่วร่างกาย ดังตอนที่กล่าวใน นวนิยาย ดังนี้

เกาลัดไปที่บ้านสวนของวงศ์เมืองเพื่อพิสูจน์ในสิ่งที่วงศ์เมืองได้เล่าให้ฟัง แล้วพบกับเพชร กล้าที่เป่าเวทมนตร์คาถาไล่ ดังนี้

เขายกมือขึ้นพนมระหว่างอก แล้วเป่าลมพรวดออกมา เป็นลมเย็น ประหลาด กระทบผิวน้ำเกาลัดจนหล่นชนลูกชู้ บอกไม่ถูกว่าอะไรเป็นอะไร รู้แต่ว่ายังไม่ทันที่ลมเย็นนั้นจะคลายจากตัว แขนขาหล่นก็เกิดอาการพิศดาร ขึ้นมา

แข็ง...หนัก...กระดิกกระเดี้ยไม่ได้ เหมือนกับมันกลายเป็นหินไป เสียแล้ว

เกาลัดหวนนึกปะปะไปถึงการถูกยาฉีดให้ชาไปทั้งตัวก่อนจะเข้าผ่าตัด หล่นรับรู้ทุกอย่างในสายตา แต่หล่นพูดไม่ออก...แม้แต่ลิ้นก็กลายเป็นหิน แม้แต่กระดิกปลายนิ้ว...นิ้วก็ไม่อยู่ในประสาทบังคับอีกต่อไป

ชายหนุ่มลมมือลง เขามองตุ้กตาหินแข็งตรงหน้าเขาด้วยความพอใจใน ผลงาน

(ปลายเทียน.2544:64)

จากตอนข้างต้น ผู้แต่งได้บรรยายถึงลักษณะอาการเมื่อเกาลัดโดนคาถาอะจังจังว่ามี อาการชาทั่วทั้งตัว ไม่สามารถขยับเขยื้อนร่างกายได้ ดังนั้นเกาลัดจึงพาเพชรกล้าไปที่โรงพยาบาล และให้เพชรกล้าแสดงเวทมนตร์คาถาที่ใช้กับเกาลัด เมื่อครั้งที่พบกันที่บ้านของ วงศ์เมืองให้ หมอสุจริตดูเพื่อยืนยันว่าพวกเขาเป็นผู้ที่มาจากวรรณคดีและเพื่อยืนยันว่าวงศ์เมืองไม่ได้เป็นบ้า ซึ่งเพชรกล้าได้บอกว่าเขาได้ใช้คาถาอะจังจังกับเกาลัด แต่เขาไม่สามารถใช้คาถานี้ได้ในเวลา กลางวันเพราะว่าคนพลุกพล่านทำให้ขาดสมาธิ ดังนี้

“นั่นก็...” เกาลัดเหลียวมองหน้าเพชรกล้า “คุณทำยังไงนะ ที่ทำให้พี่จ๊อ กับฉันแข็งเป็นหิน ทำคุณหมอแก่เป็นหินซัก 5 นาที ยิ่งไงแก่ก็ต้องเชื่อ”

เพชรกล้ามองหญิงสาวเต็มตาเป็นครั้งแรก ก่อนหน้านี้ เขายืนทอดตา
แนบอก จับตามองนายแพทย์อยู่อย่างระแວะระวัง ชายหนุ่มตอบขีมิๆ ว่า

"คาถานะจังงัง ใช้เพลากลางคืน ยามปลอดภัย"

"เพชรกล้าพูดว่า.." สร้อยสุมาลีทำหน้าที่อธิบาย "เวลากลางวันผู้คน
พลุกพล่าน จิตไม่แข็งกล้าจะพอทำได้"

"ว่า! โขว์รอบดึกอย่างเดียวนะด้วย" เกาสัดครางออกมาอย่างผินหวัง
"คุณหมอหิวเราะเยาะเราแน่"

(ปลายเทียน.2544:115)

จากข้างต้นทำให้ทราบว่า การใช้คาถานะจังงัง ผู้ใช้จะต้องมีสมาธิเพื่อให้จิตแข็งกล้า
หากมีคนพลุกพล่านจะทำให้ไม่มีสมาธิที่จะใช้คาถาได้

การใช้คาถาตวาดอำนาจครุฑ เมื่อครั้งที่เพชรกล้าและเกาสัดรวเวลาที่จะไปช่วย
วงศ์เมืองแล้วพบเข้ากับแม่คี่ที่จะเข้ามาลวนลามเกาสัด เพชรกล้าจึงใช้คาถานี้ในการต่อสู้
ป้องกันตน ดังนี้

เพชรกล้าตวาดลั่นออกมา ไม่มีใครรู้ว่าคำที่ชายหนุ่มเปล่งออกมาคือ
อะไร...และแม้แต่เป็นภาษาใดแน่ แต่มันก่อให้เกิดผลประหลาดแก่สี่คนผู้อยู่
รอบกาย...คือชนลูกฐู่ กายแข็งที่อกระดิกกระเดี้ยไม่ได้ รวากับชายหนุ่มทั้งสี่
แข็งค้าง กลายเป็นก้อนหินไปในพริบตาเดียว

.....
"ก็ไอ้พวกนั้นแต่ละคนตัวยังกะไดโนเสาร์ คุณเองถึงเก่งยังไงคุณก็มี
แค่สองมือ สู้ไงไหว...เออ! คุณยังไม่ได้บอกฉันเลยว่าคุณทำอะไรกับมัน
คุณร้องอะไรออกมานะ ฟังน่ากลัวน่ากลัว" หล่อนได้ยินเสียงลึกลงในลำคอ
คล้ายเสียงหัวเราะเบาๆ แต่ท่าทางยังคงไว้ตัวเช่นเดิม

"ตวาดอำนาจครุฑ"

"ชื่อ...อะไรแปลกๆที่คุณทำได้อีกอย่างไรมั้ย?"

"ใช่"

(ปลายเทียน.2544:175-177)

คาถาตวาดอำนาจครุฑในนวนิยายเรื่องปลายเทียน เป็นคาถาที่มาจากวรรณคดีเสภา เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน จมื่นศรีสังจับขุนแผน ซึ่งในตอนนั้นขุนแผนได้ใช้คาถาตวาดอำนาจครุฑ ดังบทกลอนต่อไปนี้

หอกดาบวาวแวบแปลบปลาบตา

ขุนแผนแสนกล้าก็อ่านมนตร์

เสกซ้ำตวาดอำนาจครุฑ

คนหยุดยั้งแข็งแสงขน

(ขุนช้างขุนแผน.2544:409)

การใช้คาถาตวาดอำนาจครุฑในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน และในนวนิยายเรื่อง ปลายเทียนมีผลให้ผู้ใดคาถานั้นยืนตกตะลึงไม่สามารถจะทำการอะไรได้

หรือ การใช้คาถาवाโยธาดู ในนวนิยายเรื่องปลายเทียนขุนแผนได้ใช้คาถาवाโยธาดู เมื่อครั้งที่ขุนแผนได้ต่อสู้กับเพชรกล้า ดังนี้

เพียงพริบตาเดียว แสงแดดเลื่อนหายเหมือนตะวันถูกเผาดับไปชั่วขณะ
มีดสนิทจนเหมือนกลางดึก เสียงพายุโหมกระแทกฝ่าเรือนสะท้อนไปทั่วหลัง
หน้าต่างขอหักกระชากปิดเข้าหากันปังปัง กระถางต้นไม้บนนอกชานก็ล้มลง
แต่กระเนนระนาดดังสนั่น

"คาถาवाโยธาดู" เพชรกล้าพึมพำกับตนเอง

เขารู้มนตร์บทนี้ แต่ยอมรับว่าความเชี่ยวชาญของขุนแผนเหนือกว่าเขา
มาก ตอนนั้น เมื่อดูกรวดทรายไม่รู้มาจากไหนปลิวว่อนเหมือนลูกมอมองไม่เห็น
สาดลงมาจากอากาศโดนกายสวบแปลบปลาบราวปลายเข็มทิ่มแทงทั่วตัว...

(ปลายเทียน.2544:464)

ในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ได้ปรากฏการบรรยายถึงการใช้คาถาवाโยธาดู ใน กลอนบทหนึ่งที่ว่า

อ่านอาคมเรียกลมที่ในกาย

ระบាយวาโยธาดูเป่าปราดไป

ด้วยอาคมเกิดเป็นลมเพชรหนึ่ง

ตึงตึงพืดฝนไม่หล่นได้

(เสภาขุนช้างขุนแผน.2544:109)

คาถาวาโยธาตุนั้นเป็นคาถาที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เหนือธรรมชาติเกิดขึ้น คือจากบรรยากาศที่ปกติจะกลับกลายเป็นดินฟ้าแปรปรวนและมีลมพัดมาอย่างรุนแรง

การใช้มนตร์มหาละลวยเสน่ห์ ที่เป็นไสยศาสตร์นอกเหนือจากการใช้เวทมนตร์คาถาเพื่อการต่อสู้หรือเพื่อการป้องกันตัวแล้ว ในนวนิยายเรื่องนี้มีการใช้ไสยศาสตร์ในการทำเสน่ห์ให้อีกฝ่ายหนึ่งหลงรักหรือนิยมชมชอบ โดยเถรवादผู้เป็นพระอาจารย์ของเพชรกล้าทำมนตร์มหาละลวยเสน่ห์ให้เพชรกล้าเพื่อสมรักกับเกาลัด ดังนี้

“เออหนอเวทนาประสาหนุ่ม
กลัดกลุ้มร้อนต้องนอนฝัน
ไม่ได้เล่ห์เอาด้วยกลมนต์สำคัญ
ปลุกเสกเลขยันต์ปั้นตุ๊กตา
เจ้าไปตักน้ำท่ามาอีกขัน
ข้าจะเสกน้ำมันให้หนักหนา
อาบน้ำรินรดหมดกายา
นางจะมานาเจ้าให้เคล้าครอง”

เถรवादล้วงมือลงในย่ามอีกครั้ง หยิบขี้ผึ้งเหลืองคล้ำซึ่งเดิมเป็นขี้ผึ้งปากผีออกมา แยกออกเป็นสองส่วน คลึงปั้นเป็นตุ๊กตาขนาดจิ๋วสองตัว พอเห็นได้คร่าวๆว่าตัวหนึ่งเป็นชายและอีกตัวหนึ่งเป็นหญิง แล้วล้วงมือลงไปINY่ามอีก หยิบใบรักซึ่งเก็บไว้อย่างดีออกมา วางประกบเข้ากับยันต์แผ่นเล็กๆ

เถรवादวางตุ๊กตาทั้งคู่ลงตรงหน้า หลับตาพนมมือบริกรรมคาถา เป่าพรวดลงไป พอลมจากปากกระทบ ตุ๊กตาสองตัวนั้นก็พลิกได้รากับถูกมือ มองไม่เห็นมาจับพลิกเข้าประกบกัน เถรवादจึงสอดใบรักและเลขยันต์แผ่นนั้นเข้าตรงกลาง แล้วใช้สายสิญจน์มัดให้ติดกันแน่น

กรรมวิธีจับสั้นลงทันเวลาเมื่อเพชรกล้าคลานเข้ามาพร้อมกับชั้นน้ำใบ
ใหม่เถรवादก็หยิบว่านใส่ลงในขัน พร้อมด้วยน้ำมันจากขวดน้อยอีกใบหนึ่ง
เหยาะลงไปใต้น้ำ ก่อนจะกำชับ

"อาบน้ำมันจันทร์น้ำมันพราย

แบ่งเสกเจ็ดฉายคือว่านผง

หูนุ่นเจ้าเอาฝั่งลง

ซ่อนตรงแท่นได้นางไฉยา

นางกลัดกลุ้มร้อนให้อ่อนจิต

เกิดนิมิตเป็นเล่ห์เสน่ห์หา

คะเนงครวญหาผู้ผู้ไกลตา

ขอเพียงเจ้าเข้าหาก็คงสมปอง

แต่อย่ามัวอยู่กับเมียจนเสียกิจ

จักเสื่อมฤทธิ์เสื่อมศรัทธาคือหมอง

ข้าให้แค่สามวันตามครรลอง

แล้วเจ้าต้องกลับมาหาอาจารย์

(ปลายเทียน.2544:360-362)

ซึ่งการทำมนตร์มหาชะลวยเสน่ห์นี้พบในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน โดยการทำ
เสน่ห์ที่ผู้อ่านทราบกันดี คือ สร้อยฟ้าทำเสน่ห์พระไวย โดยเถรवादเป็นผู้ทำมนตร์นี้ให้ ดังนี้

แล้วปั้นรูปสร้อยฟ้ากับพระไวย

เอาใบรักซ้อนใส่กับเลขยันต์

เณรนั่งบริกรรมแล้วเป่าซ้ำ

พอต้องสองรูปเข้าก็พลิกผัน

หันหน้าคว่ำกอดกันพัลวัน

เอาสายสิญจน์เข้ากระสันไว้ตรึงตรา

รูปนี้จึงฝังไว้ใต้ที่นอน

ไม่ข้ามวันก็จะร้อนลงมาหา

แล้วเสกแป้งน้ำมันจันทน์ทา

ประสมด้วยว่านยาน้ำมันพราย

(เสภาขุนช้างขุนแผน.2544:280)

การทำมนตร์มหาละลวยเสน่ห์ มีผลให้ผู้ที่ถูกมนตร์นี้เกิดหลงเสน่ห์ในตัวผู้ทำ จะเห็นได้จากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนที่พระไวยหลงเสน่ห์นางสร้อยฟ้าจนลืมนางศรีมาลา ซึ่งในนวนิยายเรื่องปลายเทียน เพชรกล้าต้องการใช้มนตร์มหาละลวยเสน่ห์กับเกาลัด แต่กลับกลายเป็นเจ้าสร้อยสุมาลีเป็นผู้โดนเสน่ห์เสียเอง เนื่องจากมนตร์มหาละลวยเสน่ห์นี้จะมี การปั้นหุ่นคู่ชายหญิงและบริกรรมคาถา แล้วนำหุ่นคู่นั้นไปไว้ใต้ที่นอนเพื่อให้ผู้ที่โดนเสน่ห์เกิด ความหลงรัก หรือนิยมชมชอบ โดยไม่ได้มีการกำหนดอย่างเฉพาะเจาะจงไว้ที่ตัวหุ่นว่าจะต้อง เป็นผู้ที่ได้ถูกกำหนดไว้เท่านั้น และเมื่อหุ่นถูกทำลายมนตร์เสน่ห์นั้นก็หมดไป

จากที่ยกตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้ไสยศาสตร์ในเรื่องปลายเทียนจะเป็นการใช้ เวทมนตร์คาถา ที่ผู้แต่งได้ยกมาจากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนมาใช้ในนวนิยาย เรื่องปลายเทียน เพื่อให้ได้ความสมจริงเกี่ยวกับความคิดความเชื่อของคนในอดีตที่ได้เดินทางข้าม มิติมาสู่ยุคปัจจุบัน ซึ่งคนในยุคสมัยนั้นมักจะพึ่งไสยศาสตร์เพื่อให้การดำรงชีวิตมีความมั่นใจ จึงทำให้เห็นความคิดความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ของยุคสมัยอดีตที่อาจจะไม่ได้พบเห็นใน ยุคปัจจุบัน

1.2 ความเชื่อด้านฤกษ์ยาม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546:982) ให้ความหมายของ “ฤกษ์” หมายถึง คราวหรือเวลาที่กำหนดหรือควรค่าว่าจะให้ผล เช่น ฤกษ์ดี ฤกษ์ร้าย ในสังคมไทยการดู ฤกษ์ยามเป็นความเชื่อที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในการประกอบพิธีกรรมหรือกิจการงาน ที่สำคัญคนไทยจะดูฤกษ์ยามยามดี เพื่อความมั่นใจว่าถ้าได้ทำในเวลาที่เป็นมงคลนี้แล้วจะ ประสบความสำเร็จ ความรุ่งเรือง เช่น ในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับบ้านเมืองเมื่อมีการทำศึกสงคราม ก่อนออกรบจะมีการดูฤกษ์ยาม เพราะการออกรบถือเป็นเรื่องสำคัญจึงต้องดูวันและเวลา เพื่อให้มีชัยในการทำศึกสงคราม

ทางโหราศาสตร์ได้กำหนดฤกษ์ไว้ 9 ฤกษ์ ได้แก่ ทลิตไท่ฤกษ์ มหัทธโนฤกษ์ เทวีฤกษ์ ใจโรฤกษ์ ภูมิปาโลฤกษ์ เทศาตรีฤกษ์ เพชฌฆาตฤกษ์ราชาฤกษ์ สมโนฤกษ์ และใจโรฤกษ์ซึ่ง ได้กล่าวถึงในเรื่องปลายเทียนก็เป็นหนึ่งใน 9 ฤกษ์นี้ด้วย

ในนวนิยายเรื่องปลายเทียน เพชรกล้าได้ดูฤกษ์ยามที่เหมาะสม เพื่อจะเข้าไปช่วยเหลือวงศ์เมืองให้ออกมาจากโรงพยาบาล และฤกษ์ที่เหมาะสมก็คือ ใจโรฤกษ์ ในนวนิยายกล่าวไว้ดังนี้

"คำนวณฤกษ์ยามแล้ว ก่อนยามสองสัปดาห์เล็กน้อย เหมาะดี ใจโรฤกษ์"

ว่าจะไม่พูดก็อดไม่ได้เกาหลังเลยตามลอยๆ

"ทำไมต้องดูฤกษ์ ไม่ได้ไปแต่งงานซักหน่อย"

เพชรกล้าไม่ตอบอีก เวิทย์เป็นฝ่ายตอบให้แทน

"ไม่ว่าจะลงมือทำอะไรเขาต้องดูฤกษ์กัน แม้แต่ปล้นก็ต้องดู เพชรกล้าบอกว่าถ้าลงมือตอนใจโรฤกษ์ก็จะทำสำเร็จ...แต่...เอาไว้ก่อนเรื่องนั้น เรายังพูดไม่จบ"

(ปลายเทียน.2544:164)

จากข้างต้นจะเห็นว่าเพชรกล้าได้ดูฤกษ์ยามที่เหมาะสมก่อนจะเข้าไปช่วยเหลือวงศ์เมือง ซึ่งฤกษ์ที่ใช้ คือ ใจโรฤกษ์ หมายถึง ใจร ผู้ปล้น ผู้ลักขโมย นักเลง ผู้ใช้กำลัง ผู้ทำลายล้าง ผู้กล้าหาญมีอำนาจ ผู้ร่ำรวย เป็นฤกษ์ที่เหมาะสมสำหรับคนโบราณใช้ในการปล้นค้าย จูโจมโดยฉับพลัน ช่มชู้ญ บิบบ้างคับ ทำการปราบปราม การแข่งขันช่วงชิง การแย่งอำนาจและผลประโยชน์ (www.tlcthai.com) จะเห็นได้ว่าการพาวังศ์เมืองหลบหนีออกจากโรงพยาบาล ควรใช้ใจโรฤกษ์ เนื่องจากเป็นฤกษ์ของใจรดังนั้นเวลาที่จะทำการจึงเป็นเวลากลางคืน

1.3 ความเชื่อในเรื่องความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์

ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นความเชื่อเป็นจิตสำนึกที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากในสมัยก่อนมีการแบ่งเป็นแคว้นแคว้นต่างๆ เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นของชาติ จึงมีการทำศึกสงคราม ซึ่งผู้ที่เป็นผู้นำในการทำศึกคือพระมหากษัตริย์ ทำให้เกิดขวัญกำลังใจแก่ทหารและประชาชนทุกหมู่เหล่า และยามสงครามส่งพระมหากษัตริย์ก็ทรงปกครองประเทศด้วยทศพิธราชธรรม เป็นการผูกน้ำใจข้าราชการและประชาชนให้ซื่อสัตย์ รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ รวมไปถึงการถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาซึ่งถือเป็นประเพณีปฏิบัติที่ให้ข้าราชการทุกคนจะต้องเข้าพิธีดื่มน้ำสาบานเพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อองค์พระประมุข และเป็นการเน้นย้ำสำนึกหน้าที่ของตนเองว่าตนเองเป็นข้าราชการต้องมีหน้าที่จงรักภักดีต่อพระองค์ ทั้งนี้ความคิดความเชื่อในเรื่องความจงรักภักดียังเกิดจากการปลูกฝังของบรรพบุรุษที่ได้ถ่ายทอดสู่ลูกหลานให้

ยึดถือและปฏิบัติตาม ซึ่งในนวนิยายเรื่องปลายเทียนจะเห็นว่าผู้แต่งได้ให้ความสำคัญกับความเชื่อในเรื่องนี้ โดยเฉพาะตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีมีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์อย่างชัดเจน ดังนี้

ในนวนิยาย เรวิตย์ได้พบกับขุนแผนและขัดขวางขุนแผนที่จะมานำตัวเจ้าสร้อยสุมาลีกลับไปถวายพระพันวษา ขุนแผนจึงกล่าวว่า

“อย่าโอ้อวดของอาจักษ์
สัญญาติควายลงปฏิภังจึงรู้ได้
เรานั้นมีหน้าที่อย่างไร
ต้องทำให้เสร็จสรรพจึงกลับเมือง”

(ปลายเทียน.2544:421)

จากคำกล่าวของขุนแผนจะเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่ได้รับพระราชโองการให้มานำตัวเจ้าสร้อยสุมาลีกลับไปถวายพระพันวษาถือเป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ของตน โดยขุนแผนแสดงจุดยืนที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงให้ได้

นอกจากนี้ยังมีเพชรกล้าเป็นอีกตัวละครหนึ่งที่แสดงความจงรักภักดีออกมาอย่างเห็นได้ชัด ในการปกป้องคุ้มครองเจ้าสร้อยสุมาลีจากภัยอันตรายต่างๆ ระหว่างการหลบหนี โดยแสดงความคิดผ่านมุมมองของเจ้าสร้อยสุมาลี ดังนี้

ความจงรักภักดีต่อเจ้าเหนือหัวเชียงอินทร์ เป็นตาข่ายวิเศษมัดเพชร
กล้าอยู่แน่นเหนียว ทำให้เขาพร้อมจะสละชีวิตเพื่อเจ้านายได้สร้อยสุมาลีรู้ข้อนี้ดี
และยังรู้ต่อไปอีกด้วยว่า ก็ด้วยความจงรักภักดีแท้จริงนี้แหละทำให้
บุตรชายแม่ทัพหน้าไม่อาจเอื้อมหมายปองหลอน ด้วยเกรงว่าเป็นการลบหลู่
เกียรติศักดิ์ของนางลูกหลวงราชธิดาเจ้าเชียงใหม่ ทั้งที่สายตามกล้ำซึ่งไม่เคย
คลาดจากหลอนแม้แต่ก้าวเดียว และการระแวงระวังห่วงใยใกล้ชิดมาตลอด
เป็นเครื่องบอกได้แจ่มแจ้งกว่าคำพูดว่าหัวใจเขาหมายมุ่งสิ่งใด

(ปลายเทียน.2544:227)

จะเห็นได้ว่าการแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ของตัวละครจากวรรณคดีในการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตนแล้ว ยังรวมถึงความประพฤติกว้างตัวให้เหมาะสมกับฐานะของตนเองที่ไม่สามารถอาจเอื้อมหรือล่วงเกินต่อเจ้านายได้

แก้วแก้วได้แต่นวนิยายเรื่อง ปลายเหียน ให้คงความคิดความเชื่อจากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนในด้านต่างๆ เช่น ด้านไสยศาสตร์ การดูฤกษ์ยาม หรือการแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์อันเป็นความเชื่อของคนในยุคอดีตผ่านตัวละครที่มาจากวรรณคดีเพื่อให้งานจินตนิยายเรื่องนี้มีความสมจริงเกี่ยวกับความคิดความเชื่อที่พบเห็นได้ในวรรณคดีไทย ซึ่งวรรณคดีก็คือกระจกสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมของคนไทยในสมัยก่อนนั่นเอง

2. ความคิดความเชื่อที่แตกต่างกันของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติจากวรรณคดีและตัวละครในยุคปัจจุบัน

ในนวนิยายเรื่อง ปลายเหียน แก้วแก้วได้สร้างตัวละครสองยุค คือ ตัวละครที่เดินทางข้ามมิติจากวรรณคดี และตัวละครในยุคปัจจุบัน โดยให้ตัวละครที่เดินทางมาจากอดีตหรือวรรณคดีนั้นมาใช้ชีวิตร่วมกับคนในยุคปัจจุบัน ทำให้เห็นความคิดความเชื่อที่แตกต่างกันของคนทั้งสองยุคในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับวิถีชีวิตที่แตกต่างกันตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยสื่อผ่านตัวละคร ดังนี้

2.1 ความเชื่อในการแบ่งชนชั้นทางสังคม

วรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นวรรณคดีที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตในสมัยช่วงกรุงศรีอยุธยา ซึ่งยังมีการแบ่งชนชั้นทางสังคม โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นผู้ปกครองและมีขุนนางตามที่มียศหรือบรรดาศักดิ์ลดหลั่นกันตามลงไป รวมทั้งยังมีข้าทาสบริวารไว้ใช้งาน ซึ่งจะแตกต่างจากสังคมในยุคปัจจุบันที่คนในสังคมมีความเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งชนชั้นทางสังคม แต่คนไทยทุกคนยังคงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ไว้ด้วยพระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทยทั้งชาติ ซึ่งในนวนิยายเรื่องปลายเหียน ผู้แต่งได้กล่าวให้เห็นถึงความแตกต่างทางความคิดเรื่องการแบ่งชนชั้นทางสังคมของคนในยุคสมัยก่อนและยุคปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความคิดของคนที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และความคิดเรื่องประชาธิปไตยที่เข้ามาสู่สังคมไทยที่กล่าวว่าทุกคนล้วนมีความเท่าเทียมกัน ในเรื่องปลายเหียนกล่าวถึงความคิดของคนทั้ง 2 ยุคที่คิดต่างกัน ดังนี้

ในนวนิยายเกาลัดได้ไปที่บ้านของวงศ์เมืองเพื่อพิสูจน์ในสิ่งที่วงศ์เมืองได้กล่าวและพบกับ เพชรกล้า โดยเพชรกล้าได้จับตัวของเกาลัดไว้และเจ้าสร้อยสุมาลีจึงออกมาพบเข้า ดังตอนต่อไปนี้

หญิงสาวไม่รู้ว่าหล่อนจึงตะลึงอยู่นานเท่าไร จนกระทั่งมือของ เพชรกล้าเอื้อมมากดศีรษะหล่อนให้ก้มลงต่ำ ไม่ให้มองนางงามผู้นั้น

"อย่ามาจับหัวฉันนะ"

หล่อนได้ยินเสียงต่ำเบาในลำคอของคนที่คุณเข้าอยู่ใกล้ กระซิบปราม อยู่ในที่

"ตัวเป็นไพร่อย่าทำเทียมเจ้า

จงก้มมองดูเงาให้เหมาะสม..."

"ว่าอีกแล้ว" หญิงสาวแหงนออกไปในที่ "เรื่องอะไรมาว่าฉันเป็นไพร่ เดียวก็สวย!"

แล้วหล่อนก็ได้ยินเสียงใส...เจื้อยแจ้ว ดังกังวานของดนตรี คนอะไร เสียงใส ขนาดนี้ก็มีด้วย!

"ข้าไม่ถือดอกเพชรกล้าอย่าปรามภัก

เจรจาไม่ต้องกัมน่ารำคาญ"

(ปลายเทียน.2544:80)

จากข้างต้นจะเห็นว่า สังคมไทยในอดีตเมื่อพบพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือผู้มียศศักดิ์สูง ผู้ที่เป็นปาวไพร่จะต้องก้มหน้าไม่สามารถเงยหน้าขึ้นมามองได้ เหมือนที่ เกาลัดได้พบกับเจ้าสร้อยสุมาลี เพชรกล้าบังคับไม่ให้เกาลัดมองหน้าเจ้าสร้อยสุมาลี และกล่าวว่า เกาลัดเป็นเพียงแคไพร่เท่านั้นจึงไม่สามารถมองหน้าเจ้าสร้อยสุมาลีได้ เพราะถือเป็นการไม่สมควร ต่อผู้มียศสูงกว่า ดังนั้นเกาลัดซึ่งอยู่ในยุคปัจจุบันจึงไม่รู้ธรรมเนียมปฏิบัติในเรื่องนี้ เนื่องจาก ธรรมเนียมในเรื่องนี้ไม่มีให้เห็นแล้ว รวมทั้งเกาลัดเป็นคนสมัยใหม่ที่อยู่ในสังคมที่เป็นระบอบ ประชาธิปไตย ดังนั้นประชาชนทุกคนจึงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

หรือ ตอนที่เกาลัดและเรวathyได้พาคนที่เดินทางมาจากวรรณคดีไปพักที่บ้าน และ รับประทานอาหารร่วมกัน ดังนี้

“อ้าว! ทำไม่ไม่กิน”

เพชรกล้าเป็นคนตอบ สายตาเขาไม่ได้มองหน้าคนถาม แต่มองเลยข้ามหัวหล่นไปยังแนวพุ่มประทัดจีนที่ตัดเขียวเรียบแซมดอกแดงสด กั้นเขตระหว่างลานสระว่ายนํ้ากับสนามหญ้า

“เมื่อเจ้านายเสวยพระกระยาหาร

ข้าไทตามกินของย่อมต้องห้าม”

...”เราสติแตกเวลาแม่ทัพคุณเค้าวุดแบบนี้ คุณช่วยบอกเค้าหน่อยได้ไหมว่า ที่นี่เราไม่มีข้าไม่มีนาย ถ้ากินต้องกินพร้อมกัน กินกันคนละที...ไม่ได้ค่ะ ความลับจะแตก”

ชายหนุ่มถามทันควัน

“โยมตามบ่าวในบ้านมากินพร้อมนาย”

... “จะหาเรื่องกันรีไร ได้ซี คนพวกนั้นเค้าเป็นลูกจ้างยะ...รู้ไว้ จ้างมาทำงานบ้าน เค้าอยู่กลุ่มเค้าเค้าก็กินของเค้า สะดวกกว่าจะมาร่วมโต๊ะกับเรา”

“ถ้าตามเขามากิน จะกินด้วยกันหรือไม่” เพชรกล้าซัก

เกาลัดเกือบจะจมนม เจริญเห็นท่าไม่ดีก็ยื่นมือเข้ามาไกลเกลี้ย

“ถ้าจะให้เขามากินจริงๆก็ได้ครับ แต่พวกเขารับกับอาหารแบบที่เขาชอบ ได้ด้วยกันในกลุ่มเขามากินกับเราเขาคงไม่ชอบ จะกินไม่ลงเอาด้วย...แต่เราไม่มีความคิดว่าเราเป็นนายเขาเป็นบ่าว ถ้าพวกเขาไม่ทำงานให้เราก็กลำบาก เพราะบ้านนี้มันใหญ่ต้องมีคนดูแลมากๆ”

(ปลายเทียน.2544:138-139)

จากข้างต้นจะเห็นว่า ธรรมเนียมในการรับประทานอาหารของคนในอดีตคือ บ่าวไพร่จะไม่รับประทานอาหารพร้อมกันกับเจ้านายและจะแยกไปรับประทานที่บริเวณอื่น ซึ่งจะแตกต่างกับคนในยุคปัจจุบันที่ถือว่าทุกคนเท่าเทียมกัน สามารถรับประทานอาหารร่วมโต๊ะกันได้ ซึ่งจากบทข้างต้นจะเห็นว่าเพชรกล้าจะไม่รับประทานอาหารพร้อมเจ้าสร้อยสุมาลี แต่เกาลัดกับเจริญได้อธิบายถึงเหตุผลให้เพชรกล้าฟังว่า ในปัจจุบันไม่มีการแบ่งแยกนายกับบาวดังนั้นสามารถรับประทานอาหารพร้อมกันได้ เนื่องจากคนเหล่านี้ได้มาทำงานและมีค่าตอบแทนให้

2.2 ความเชื่อในเรื่องการวางตัวของผู้หญิง

หนังสือ สตรีไทย ได้กล่าวถึงการอบรมผู้หญิงในสมัยโบราณไว้ว่า

คนโบราณอบรมลูกสาวให้มีความสำรวมทุกประการ คือสำรวมกาย วาจา และใจ สำรวมกายหมายถึง สำรวมในอิริยาบถสี่คือ ยืน เดิน นั่ง นอน อย่างถูกต้องตามกาลเทศะไม่เกะกะตึงตัง เวลาเดินจะต้องมิให้ได้ยินเสียง ฝีเท้า การสำรวมวาจาก็ถือเป็นเรื่องสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ที่ลูกผู้หญิงจะต้องไม่พูดมากถ้าไม่ควรพูด ไม่ควรออกความเห็นก็ไม่ควรกระทำ ให้สงบปากไว้ เป็นการน่ารักน่าสรรเสริญ ส่วนการสำรวมใจก็เป็นของสำคัญยิ่งสำหรับ หญิงสาวไทยตั้งแต่สมัยโบราณ ผู้หญิงในสมัยนั้นจะสอนมิให้บุตรหลานที่เป็น สตรีคิดอะไรฟุ้งซ่าน โดยเฉพาะในเรื่องความสัมพันธ์ทางด้านผู้ชาย คนโบราณ ได้อบรมให้ลูกสาวรู้จักอายในเรื่องเช่นนี้ จะไม่ให้ลูกสาวมีเสรีภาพในความคิด เรื่องผู้ชาย พยายามระแวดระวังทุกทางที่จะให้ลูกสาวมีจิตใจสงบ จึงได้สอนว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอายและอบรมว่าผู้หญิงจะต้องรักษานวลสงวนตัวและภูมิใจ ในศักดิ์ศรีของความบริสุทธิ์ หญิงสาวผู้ใดมีความอายต่อสิ่งเหล่านี้ นับว่ามีความสำรวมดีเลิศ ความอายต่อสิ่งที่ขัดกับประเพณีจึงเป็นคุณสมบัติและเสน่ห์อย่างหนึ่งของหญิงไทยมาตั้งแต่ครั้งโบราณจนถึงทุกวันนี้

(สตรีไทย:2518:27)

แก้วแก้ว ได้แต่งให้นวนิยายเรื่องปลายเทียน มีมุมมองความคิดความเชื่อในการประพฤติปฏิบัติตนของหญิงไทย โดยให้ตัวละครทั้งสองยุคแสดงความคิดความเชื่อนี้ว่ามีความแตกต่างกัน เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนแปลง ดังนี้

ในนวนิยายเกาลัดได้ให้เพชรกล้าโดยสารรถไปกับตนเพื่อช่วยเหลือวงศ์เมือง ซึ่งเกาลัดได้สอนวิธีการขึ้นรถให้กับเพชรกล้าดังนั้นจึงเกิดการถูกเนื้อต้องตัวกัน

พูดไม่พูดเปล่า ด้วยความใจร้อน เกาลัดก็ผลักอกชายหนุ่มให้พียงพนัก เพื่อหล่อนจะได้ชะเงว่อกไปตั้งสายเข็มขัดนิรภัยจากที่ติดตรงข้างประตูรถให้เขา แต่ว่าเพชรกล้าเอี้ยวไหล่หลบทันควัน ช้ายังปัดมือหญิงสาวออกห่างไม่ให้โดนตัวเขา ดูว่า

“เป็นสตรีมีศักดิ์ควรรักษานวล

เป็นฝ่ายเข้าลามลวนควรรหาไม่...”

พอนึกได้ว่าควรจะเปลี่ยนคำพูด เขาก็รีบขยายความ

“เป็นสตรี อย่าถูกต้องตัวชายก่อน มีผิวแล้วก็ถูกต้องได้แต่ผิวคนเดียว”

(ปลายเทียน.2544:103)

จากข้างต้นจะเห็นว่า การกระทำของเกาลัดนั้นไม่เหมาะสมตามความคิดของเพชรกล้าที่ได้ต่อว่าเกาลัดเมื่อถูกเนื้อต้องตัวกัน เนื่องจากเกาลัดเป็นผู้หญิงควรรักษานวลสงวนตัวไม่ควรถูกเนื้อต้องตัวชายใดก่อน แต่ถ้ามองในมุมมองของเกาลัดจะพบว่า การถูกเนื้อต้องตัวครั้งนี้ไม่ได้เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม แต่เกิดขึ้นเพราะความจำเป็นเพื่อให้เพชรกล้าเดินทางโดยปลอดภัย

หรือ ตอนที่เรวิทย์แสดงความเห็นใจต่อเจ้าสร้อยสุมาลี แล้วเรวิทย์ได้ถูกเนื้อต้องตัวของหญิงสาว ดังนี้

โดยไม่รู้ตัวเขาก็เคลื่อนตัวเข้าชิดร่าง แล้วสวมกอดหล่อนไว้อย่างทะนุถนอม แบนแก้มลงบนเส้นผมดำละเอียดอ่อนนั้นด้วยความรู้สึกเหมือนกำลังประคองสิ่งมีค่าที่สุดเท่าที่พบมา

เมื่อรู้สึกตัว เจ้าสร้อยสุมาลีสละบัดตัวออกห่างทันควัน หล่อนถอยออกไปหลายก้าว ยืนตัวสั่นเทา นิลดำขลับในดวงตา บัดนี้ยิ่งเห็นลอยเด่น เพราะเบิกกว้างบอกแววตื่นตกใจ

“คุณไม่ควรแตะต้องฉัน” หล่อนย้ำ “ฉันเป็นนางลูกหลวง ชายใดไม่บังควรแตะกาย”

“ผมขอโทษ”

“คุณก็ทำลงไปแล้ว”

“แล้ว...คุณจะให้ผมแก้ตัวยังไง ผมหมายความว่า มีอะไรที่ผมพอจะแก้ไขได้บ้าง ผมไม่เข้าใจโลกของคุณ...เค้านิดกันยังไง เรื่องผู้ชายแตะตัวผู้หญิง”

สร้อยสุมาลีเฝ้าปากแน่น กลับปากหล่อนงามบอบบางไม่ผิดกับรูปวาด
ยามเฝ้า ก็ยังเห็นรูปรอยอันงดงามอยู่นั่นเอง

“ลูกหลวงต้องระวังองค์ให้จงหนัก

สงวนศักดิ์สงวนนวลสงวนศรี

มิให้ชายใดได้ย่ำยี

ชายใดที่ได้ต้องจำครองกัน”

(ปลายเทียน.2544:189-190)

จากข้างต้น เจ้าสร้อยสุมาลีได้กล่าวว่าตนเองเป็นหญิงสาวซึ่งอยู่ในฐานะลูกหลวงจึงไม่ควรให้ชายใดมาถูกเนื้อต้องตัว หากมีการถูกเนื้อต้องตัวกันแล้วจะต้องมาครองคู่กัน ซึ่งเรวิทย์ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องนี้ เนื่องจากการกระทำของเขาที่แสดงออกมาเพียงเพื่อต้องการปลอบประโลมหญิงสาวเท่านั้น ทำให้เรวิทย์ไม่เข้าใจถึงความแตกต่างในการวางตัวของผู้หญิงในอดีต ในตอนนี้จะเห็นว่าผู้หญิงในอดีตจะต้องมีการวางตัวที่เหมาะสมต่อผู้ชาย โดยไม่ให้ชายใดมาล่วงเกินหรือถูกเนื้อต้องตัวกัน

จากเหตุการณ์ข้างต้น ทำให้เจ้าสร้อยสุมาลีได้ถามเกาลัดเกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติของชายหญิงที่มีต่อกันในปัจจุบันว่า

“หากชายใดได้แตะต้อง จำต้องครองคู่กันหรือไม่?”

เกาลัดจ้องตาเป่งอย่างพิศวง ไม่เข้าใจ สร้อยสุมาลีจึงอธิบายซ้ำ

“ธรรมเนียมที่นี้ถือว่าหากชายหญิงได้แตะเนื้อต้องตัวกัน จะต้องปลงใจ

เป็นคู่กันหรือไม่? ”

เกาลัดระเบิดเสียงหัวเราะออกมางอหาย

“โอ๊ย! ดลก ถ้าฉันเกาลัดคงต้องแต่งงานไปกับใครไม่รู้ที่คนแล้วมั่ง

รวมทั้งไอ้แม็ค มันชอบมหาหยอกไต่กับเกาลัดเรื่อย อ้อ! ไปเชียร์บอลคงแย่เลย

เบียดคนแทบถูกเหยียบตาย...ต้องไปครองคู่กับคนทั้งสนามคงไม่ไหว...”

เมื่อเห็นสร้อยสุมาลียังมองชื่อๆอยู่ด้วยสายตาพิศวง เกาลัดก็ห้ามเสียงหัวเราะ

เอาไว้ได้ในที่สุดตอบทิ้งข้างขึ้น

“มันคนละเรื่องค่ะ บอกตรงๆไม่จันทู้หญิงก้อแย่ ผู้ชายคนไหนรู้ข้อนี้
 แค่มานวดแขนก็ต้องไปเป็นเมียเข้านั้นหรอ ไม่แฟร์เลยนี่ ไม่หรอกะ ไม่ได้ขาด
 ขนาดมาปล้ำก็ยังไม้ออมเลย...เอาตายอีกต่างหาก อย่างคุณเพชรกล้ามาหา
 กำไร โดนสั่งสอนแค่นี้ยังน้อยไป ถ้าคุณลุงไม่เข้ามาขัดชะก่อนเกาลัดอัด
 ตายคาที่ แล้ว...โ๊ะะ...”

(ปลายเหียน.2544:225-226)

จากตอนนี้ เกาลัดได้บอกถึงความแตกต่างในธรรมเนียมของคนในยุคปัจจุบันว่า
 ในปัจจุบันถือว่าการถูกเนื้อต้องตัวของหญิงชายนั้นไม่ถือเป็นการวางตัวที่ไม่เหมาะสม
 แต่ผู้หญิงไทยยังคงรักษาวลสงวนตัวไว้เหมือนกับในอดีต และไม่ถือว่าการถูกเนื้อต้องตัวกันจะต้อง
 ครอบคู่กันเสมอ

ความคิดความเชื่อในการวางตัวของผู้หญิงไทยในอดีตนั้นมีความแตกต่างกับปัจจุบันเป็น
 อย่างมาก ทั้งนี้เกิดจากชาวต่างชาติได้เข้ามาและมีธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิด
 ความยืดหยุ่นในการวางตัวของผู้หญิงที่เห็นว่าการวางตัวต่อเพศตรงข้ามนั้นสามารถใกล้ชิดได้
 มากกว่าในอดีตแต่ยังคงรักษาวลสงวนตัวไว้ ซึ่งในอดีตนั้นการถูกเนื้อต้องตัวของหญิงชายนั้นเป็น
 เรื่องต้องห้ามที่ไม่สมควรปฏิบัติ เพราะเป็นการทำให้เสื่อมเสียเกียรติ แต่ความคิดความเชื่อในการ
 วางตัวของหญิงไทยทำให้ตนเองมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าในสายตาผู้อื่น

จากการศึกษาความคิดความเชื่อของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีและ
 ตัวละครยุคปัจจุบัน พบว่าผู้แต่งได้โครงเรื่องนวนิยายเรื่องนี้มาจากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้าง
 ขุนแผนจึงนำความคิดความเชื่อที่มีอยู่ในวรรณคดีซึ่งเป็นยุคสมัยก่อนที่วิทยาศาสตร์จะเข้ามามี
 บทบาทต่อความคิดความเชื่อ และเหตุผลของคนไทยมาสอดแทรกไว้ในนวนิยาย เพื่อให้ได้ความ
 สมจริงและ แสดงถึงความคิดความเชื่อที่แตกต่างของผู้คนทั้งสองยุคด้วยกัน ทั้งนี้ผู้แต่งได้
 แทรกความคิด ความเชื่อด้านไสยศาสตร์ การดูฤกษ์ยาม ที่พบมากในวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้าง
 ขุนแผนมาไว้ในนวนิยายซึ่งเป็นความเชื่อเหนือธรรมชาติที่ไม่พบเห็นในปัจจุบัน รวมถึง
 ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ที่มีในทุกยุคสมัย และผู้แต่งได้แสดงความคิดความเชื่อ
 ที่แตกต่างกันของคนทั้งสองยุคในเรื่องการแบ่งชนชั้นทางสังคม และการวางตัวของหญิงไทยที่มี
 การเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องปลายเทียนที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากองค์ประกอบของนวนิยาย 5 ประการ ได้แก่ แนวคิด เนื้อเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบทสนทนา ทั้งได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดความเชื่อของตัวละครที่เดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีและตัวละครยุคปัจจุบัน ดังนี้

นวนิยายเรื่องปลายเทียน เป็นเรื่องราวที่ผู้แต่งให้ตัวละครที่มาจากยุคอดีตมาดำเนินชีวิตร่วมกับคนในยุคปัจจุบัน ทำให้เห็นถึงความแตกต่างในหลายๆด้าน หากพิจารณาตามองค์ประกอบของนวนิยาย นวนิยายเรื่องปลายเทียนมีทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดรอง โดยแนวคิดหลักคือ ความแตกต่างของโลกในยุคปัจจุบันกับโลกในอดีตที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ต่างกันทางด้านภาษาที่มีการใช้ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ธรรมเนียมประเพณีในการแบ่งชนชั้นทางสังคมที่ในยุคปัจจุบันไม่สามารถพบเห็นได้ เนื่องจากเป็นยุคของระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน และแนวคิดรองคือ ความคิดความเชื่อในการแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ที่เห็นได้ชัดจากตัวละครที่มาจากวรรณคดี ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญเนื่องจากมีการปลูกฝังมานับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ตัวละครและบทสนทนาของนวนิยายเรื่องปลายเทียนแบ่งได้ดังนี้ ตัวละครที่ผู้แต่งสร้างเพิ่มเติมจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ประกอบไปด้วย เจ้าสร้อยสุมาลี เพชรกล้า นางหล้า และนางลูน ซึ่งผู้แต่งได้สมมติตัวละครเหล่านี้ให้มีความสอดคล้องกับวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้าง-ขุนแผน ที่ได้เดินทางหลบหนีข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบัน ตัวละครจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ประกอบไปด้วย ขุนแผน เกรซवाद และโหงพรายที่ได้เดินทางข้ามมิติมาด้วยเช่นกัน ซึ่งตัวละครที่มาจากวรรณคดีจะมีลักษณะที่พิเศษไม่เหมือนคนในยุคปัจจุบัน คือ ตัวละครเหล่านี้เมื่อไม่กินอาหารก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ตัวละครจากวรรณคดีไม่สามารถทำร้ายคนในยุคปัจจุบัน รูปร่างลักษณะภายนอกของตัวละครที่มาจากวรรณคดีเหมือนภาพวาด และเมื่อมาสู่ยุคปัจจุบันในตอนเริ่มแรก ตัวละครที่เดินทางข้ามมิติจากวรรณคดีจะยังไม่สามารถปรับตัวเรื่องการพูดได้จะยังคงพูดเป็นบทเสภา ต่อเมื่อปรับตัวได้แล้วจึงพูดเป็นร้อยแก้วเป็นคำพูดเช่นคนใน

ยุคปัจจุบัน ส่วนตัวละครในยุคปัจจุบันจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากในอดีต และ บทสนทนาจะมีความสัมพันธ์กับตัวละคร เช่นกัน เพราะบทสนทนาทำให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของ ตัวละครทั้งสองยุคด้วย ทั้งนี้บท สนทนาในนวนิยายเรื่องปลายเทียนแบ่งได้ดังนี้คือ บทสนทนา ของตัวละครจากวรรณคดีไทยที่ เดินทางข้ามมิติมาสู่ยุคปัจจุบัน เดิมตัวละครจะพูดเป็นบทเสภา เนื่องจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนแต่งเป็นบทเสภา ต่อเมื่อตัวละครปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมยุคปัจจุบันได้แล้ว ตัวละครจึงพูดเป็นร้อยแก้วดังเช่นคนในยุคปัจจุบัน แต่ตัวละคร ก็ยังคงมีภาษาโบราณติดมาด้วย ส่วนบทสนทนาของตัวละครในยุคปัจจุบันผู้แต่งจะใช้ภาษาที่ เหมาะสมกับยุคสมัย เนื่องจากตัวละครส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและนิยมใช้ภาษาที่ได้รับอิทธิพลมาจาก ชาติตะวันตก

ฉากของนวนิยายเรื่องปลายเทียนเป็นการเดินทางข้ามมิติจากอดีตมาสู่ยุคปัจจุบัน ดังนั้น ฉากส่วนใหญ่จะเป็นบรรยายภาคของยุคปัจจุบัน ซึ่งในเรื่องนี้จะมีการใช้เวทมนตร์คาถาของตัว ละครในวรรณคดีบันดาลให้เป็น ทำให้เกิดปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติขึ้น และฉากที่บรรยาย ความงามในโลกวรรณคดีที่ตัวละครในยุคปัจจุบันได้พบ โดยยกบทเสภาที่บรรยายถึงความงาม ของธรรมชาติมาจากวรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยพบว่าความคิดความเชื่อของตัวละครที่มาจากวรรณคดีและตัวละครยุคปัจจุบัน เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของสังคมและวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยแบ่งได้ดังนี้ ความเชื่อของคนในยุคอดีตผ่านตัวละครที่มาจากวรรณคดี เป็นแนวคิดที่มาจาก วรรณคดีเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนที่มีความเชื่อในด้านต่างๆ เช่น ความเชื่อด้านไสยศาสตร์ที่ใช้ เวทมนตร์คาถาในการต่อสู้ป้องกันตัวหรือการทำเสน่ห์เพื่อให้คนที่ตนหมายปองมาหลงรัก ความเชื่อด้านฤกษ์ยามที่ต้องดูวันและเวลาที่ดีเพื่อให้งานที่ได้กระทำนั้นประสบผลสำเร็จ และ ความเชื่อในเรื่องความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ด้วยการทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้งานลุล่วงถึงแม้จะต้องสละชีพของตนเองก็ตาม และความคิดความเชื่อที่แตกต่างกันของ ตัวละครในวรรณคดีและยุคปัจจุบัน เห็นได้จากความเชื่อในการแบ่งชนชั้นทางสังคมที่ในอดีตมี ความเคร่งครัดในเรื่องนี้มากให้นายและบ่าว แต่ในปัจจุบันเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงเป็นระบอบ ประชาธิปไตยทำให้คนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันจึงไม่มีการแบ่งชนชั้นเกิดขึ้น และการวางตัวของ หญิงไทยในเรื่องได้แสดงความคิดที่แตกต่างกันในการวางตัว ในอดีตผู้หญิงจะต้องรักษาวลสงวน

ตัวไม่ถูกเนื้อต้องตัวชายใด แต่ปัจจุบันความคิดในเรื่องนี้เปลี่ยนไปมีการถูกเนื้อต้องตัวได้แต่ยังคงรักษาวลสงวนตัวไว้เพื่อศักดิ์ศรีของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะเด่นของนวนิยายเรื่องปลายเหินที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีสู่ยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่ามีสิ่งที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาวิจัยต่อไป ได้แก่

1. การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะเด่นของนวนิยายไทยที่ตัวละครเดินทางข้ามมิติมาจากวรรณคดีหรือจากประวัติศาสตร์สู่ยุคปัจจุบัน
2. การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะเด่นของตัวละครในจินตนิยายของแก้วแก้ว

บรรณานุกรม

แก้วแก้ว. (2544). ปลายเทียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เพื่อนดี

บริษัทอักษรโสมณ จำกัด

จิรณัทย์ วิมุตติสุขกุล. (2550). การใช้วรรณคดีไทยและวรรณกรรมพื้นบ้านในนวนิยายของ

แก้วแก้ว. วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประจักษ์ ประภาพิตยากร.(2519). ประเพณีและไสยเวทวิทยาในขุนช้างขุนแผน. กรุงเทพฯ

พรอนทิภา จินกลับ. (2551). การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทาง-

ข้ามเวลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รัชนิกร รัชตกรตระกูล. (2549). ฉากในจินตนิยายของแก้วแก้ว. วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ราชบัณฑิตยสถาน.(2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ:

บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด

วันฤทัย สัจจพันธุ์. รศ.ดร.(2544). ศาสตร์และศิลป์แห่งวรรณคดี. กรุงเทพฯ:

บริษัท สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น จำกัด

วิภา คงกระนันท์. (2538). พระเอกในวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

วิญญู บุญยงค์. (2539). ตามรอยขุนช้างขุนแผน. กรุงเทพฯ: บริษัทต้นอ้อ แกรมมี จำกัด

สภาสตรีแห่งชาติ. (2518). สตรีไทย. กรุงเทพฯ: สภาสตรีแห่งชาติ

สมปราชญ์ อัมมะพันธ์, รองศาสตราจารย์. (2536). ประเพณีและพิธีกรรมในวรรณคดีไทย.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บริษัทเอส.อาร์.

พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์

เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์. (2517). วรรณกรรมเอกของไทยขุนช้าง-ขุนแผน. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์การศาสนา

www.tlcthai.com

www.uniserv.buu.ac.th

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวกมลวรรณ บัณฑิตกาญจนวงศ์

วันเดือนปีเกิด 24 พฤศจิกายน 2529

สถานที่เกิด แขวงเทพศิรินทร์ กรุงเทพฯ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 359 ถนนยุค 2 แขวงเทพศิรินทร์

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2552

ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2547

มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

เขตบางรัก กรุงเทพฯ

พ.ศ.2541

ประถมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

เขตบางรัก กรุงเทพฯ

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

อาจารย์สุกัญญา ยงศิริ